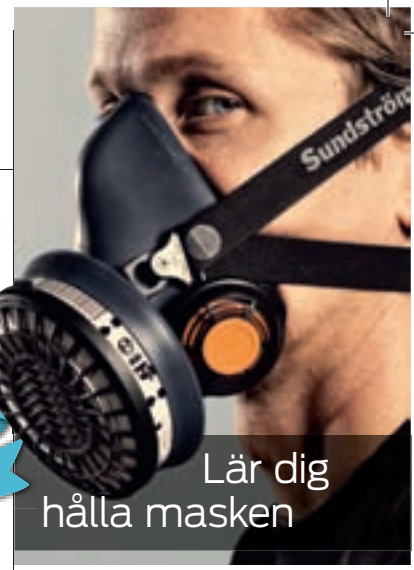

test: Här hänger hammaren bäst

53-åring dog när diket rasade in

Lär dig hålla masken

BYGGNADS arbetaren

VINNARE
TIDSKRIFTSPRISET 2009

AVSLÖJANDE

Så rekryterar kriminella via Arbetsförmedlingen

”VI SKA KNÄPPA DIG”

- ✓ *Byggjobbare lurades på Platsbanken*
- ✓ *Mordhotade och blåsta på lönen*
- ✓ *Säg nej till gangsterns jobb – och du riskerar a-kassan*

10

sätt som din chef kan övervaka dig på. Webbkameror, gps och datorkontroll. Vi har listan.

ANLÄGGGARNA HETAST I LANDET

anläggningsspecial
Sven: ”Jag har inte varit arbetslös sedan 1973”

NR 13 | 29 OKTOBER 2009 | www.byggnadsarbetaren.se

KVALITET LÖNAR SIG. VÄLJ GORE-TEX® KLÄDER.

Att arbeta utomhus innebär ofta en extra påfrestning för dig och dina arbetskläder. Därför kan det kännas tryggt att veta att alla GORE-TEX® plagg har testats grundligt och designats för att stå emot en lång svensk vinter. Såväl mild och fuktig som kall och blåsig. Genom att investera i GORE-TEX® kläder, är du redo att möta samtliga vädertyper under många år framöver.

Har du råd att inte välja GORE-TEX® kläder?

gore-workwear.com

2-lagers GORE-TEX® HiVis Parkas

Visa vad du går för i den här exceptionellt funktionella Varsel allvädersjackan i 2-lagers GORE-TEX® material. Räkna med avancerad vattentät isolering och rörelsefrihet för jobbet. EN 471, Klass 3.

Läs mer om Snickers Workwear GORE-TEX® produkter på www.hultaforsgroup.com

Snickers®
WORKWEAR

AVSLÖJANDE

SKOJARFÖRMEDLINGEN

16-20 Jan-Erik Nilsson gladdes sig åt jobbet han fått via Arbetsförmedlingens Internetsida Platsbanken. Vad han inte visste var att han hamnat i klorna på en av byggbranschens värsta skojarare. Och han är långt ifrån ensam om att råka illa ut på Platsbanken.

11 DÖDSOLYCKA
Sven, 53, dog efter jordras

Ett ras i en ledningsgrop skördade byggbranschens sjunde dödsoffer för året.

35-37 TEST
"Alla kroppar ser inte likadana ut och det är viktigt att bältet passar och att fickorna sitter på rätt plats."

FREDDIE FERNSTRÖM, SNICKARE

28-29 ARBETSMILJÖ
Skyddsmask på!
Så fixar du maximalt skydd.

23-26 REPORTAGE
Hetast i landet: Anläggarna

Vi besöker bygget där krisen är något man bara läser om i tidningarna.

31-33 REPORTAGE
Chefen ser dig – vi vet hur

Kolla in listan över hur du övervakas på jobbet.

40-41 EFTER JOBBET
Bästa skrällen på allhelgona

16-20

MONTAGE: PETER ÖNNESTAM

"Vi har kopplingar till Bandidos. Vi ska knäppa dig". Det hotet fick en byggnadsarbetare ta emot efter att ha fått jobb via Platsbanken.

23-26

DRAGAN MITROVIC

Så in i hundan mycket att göra för anläggarna.

35-37

ANNA SIMONSSON

Mikael Kristiansen och Martin Woots testar.

- 4 **BODSNACK** "Vad kostar Byggnadsarbetaren?"
- 8 **SJU FRÅGOR** Snickare laddar för bandypremiär.
- 9 **BILDEN** Tungviktare på tunneljobbet.
- 38 **GREJER OCH GREPP** Nytt beslag säkrar fönstret.
- 42 **FREDAGSKÄK** Per Morbergs karljoohanpasta.
- 43 **BILDKRYSET** Alltid i Byggnadsarbetaren.

REDAKTIONEN:

 KATARINA CONNHEIM reporter 08-728 49 87 ● 070-627 60 84 k.c@byggnadsarbetaren.se	 KENNETH PETTERSON chefredaktör, ansv. utgivare 08-728 49 70 ● 070-607 56 97 k.p@byggnadsarbetaren.se	 JOHAN SJÖHOLM redaktionssekreterare 08-728 49 79 ● 070-651 62 59 j.s@byggnadsarbetaren.se	 PETER ÖNNESTAM layoutansvarig 08-728 49 77 ● 070-280 25 35 p.o@byggnadsarbetaren.se
 CENNETH NIKLASSON reporter 08-728 49 76 ● 070-607 56 92 c.n@byggnadsarbetaren.se	 PETER LEANDER reporter 08-728 49 98 ● 070-245 04 30 p.l@byggnadsarbetaren.se	 NINA CHRISTENSEN reporter, webbansvarig 08-728 49 69 ● 070-246 87 06 n.c@byggnadsarbetaren.se	 MARGITE FRANSSON reporter, arbetsmiljö 08-728 49 74 ● 070-607 56 89 m.f@byggnadsarbetaren.se
 JENNY BERGGREN reporter, arbetsrätt 08-728 49 72 ● 070-664 49 00 j.b@byggnadsarbetaren.se	 JENNY BERGGREN reporter, arbetsrätt 08-728 49 72 ● 070-664 49 00 j.b@byggnadsarbetaren.se	 JENNY BERGGREN reporter, arbetsrätt 08-728 49 72 ● 070-664 49 00 j.b@byggnadsarbetaren.se	 JENNY BERGGREN reporter, arbetsrätt 08-728 49 72 ● 070-664 49 00 j.b@byggnadsarbetaren.se

MISSA INTE!
Håltagaren Per-Erik Nybäcks bild på sidan 9. Gör som han. Skicka mig din bild från bygget.

FRÅGAN

När tror du att husbyggandet kommer i gång igen?

Tobias Forsberg, 36 år, plåtslagare, Vansbro

”Sommaren 2010 tror jag att det kommer att ta fart på allvar igen. Just nu ger ju rotavdragen en hel del jobb. Det drar förhoppningsvis med sig lite större efterfrågan överlag.”

Dan-Åke Johansson, 43 år, snickare, Trollhättan

”Det är svårt att säga. Det beror ju på vilken nivå man talar om. Om jag ska säga något: Man kan ju hoppas att det har kommit i gång igen inom två till tre år. Det borde det göra.”

Johan Hansen-Fure, 25 år, vvs-montör, Hovmantorp

”Jag tror att det vänder redan vid nyår. Det har redan börjat vända lite. Vi har kommit i gång med lite mer nybyggnation här i Växjö-regionen. Då borde det vända i flera andra regioner också.”

Reinfeldts skattesänkningar har bara bidragit till att hålla löneutvecklingen nere, skriver Jonas Carlsson.

Se igenom denne (m)ans leende

■ Att sänka skatten har för många varit en fröjd, en guldgruva. Men för den sjuke, arbetslöse eller pensionären har det varit ett straff eftersom de blivit drabbade med högre skatt och sänkt ersättning.

Socialismen går ut på att fler tar del av välfärden i form av ordentlig sjukvård, ordentlig skola och ett tryggt liv som pensionär.

Att den som jobbar får mer i plånboken ligger inte i en skattesänkning utan borde ligga i att han eller hon får en högre lön. Genom skattesänkningarna har alliansen kunnat hålla löneutvecklingen nere.

Tyvärr finns det människor inom våra led som gått på alliansfinten

och röstat på dem. Det gäller att se igenom det blå skalet för att se långsiktigt. Du tror väl ändå inte att du skulle kunna förhandla upp din lön mer i gällande dagsläge?

Byggnads tappar medlemmar för att folk har blivit egoistiska. Jag är medlem, arbetslös, jag betalar din och andras ”lönehöjning” genom min höjda skatt.

Se på det hela långsiktigt och kolla samtidigt upp hur mycket statsskulden stigit de senaste tre åren. Den har stigit med flera miljarder.

Hur ska vi kunna ha ett fungerande samhälle när alla pengarna hamnar i folks fickor och inte där de behövs?

JONAS CARLSSON

EMILIA OJIE

SAXAT FRÅN WEBBEN

”Så trumfades då ja-sidan igenom en seger på Irland och landet antog därmed Lissabonfördraget. Det är ingen seger för folket på den gröna ön utan en seger för den europeiska eliten och EU-kommissionen med Margot Wallström (S) i spetsen.”

A ANDERSSON

”Vår lägsta lön är 128 kronor, vad gör Byggnads? Hade det varit en snickare hade väl hela Byggett varit ute och skriker högljutt. Skärpning ombudsmän, det är ju detta som inte fick hända, det lovade ni oss på förra plåtkongressen.”

PER J PLÅTSLAGARE

Vem betalar för tidningen?

■ Hejsan, jag läste nyfikat min sambos byggnadstidning och läste en del om varför så många går ur. Givetvis handlar det ju hela tiden om pengar. Jag tror min sambo betalar cirka 850 kronor i månaden nu (inklusive a-kassa red. anm.), vilket blir cirka 10 200 kronor per år. Det är ju jättemycket pengar, så nu ska även min sambo och jag undersöka vad han ”tjänar” på att vara kvar. Jag har en fråga jag funderar på. Den här tidningen ni gör. Vem bekostar den? Vänligen ...

CAMILLA NILSSON

SVAR: Tidningen – och webben – finansieras med ungefär två tredjedelar av medlemsavgifter och en tredjedel av annonsintäkter. 2008 var nettokostnaden cirka 10,4 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 5,80 kronor per tidning. Bruttokostnaden var 17,8 miljoner kronor. De största kostnaderna är löner, porto och tryckeri.

KENNETH PETTERSON
Chefredaktör

Hukar a-kassans styrelse i buskarna?

■ Visst är det konstigt att vår a-kassa inte i större utsträckning använder sig av den kunniga personal som finns på lokalavdelningarna. Av de redovisningar som skett i tidningen Byggnadsarbetaren så nästan skäms man över hur våra medlemmar behandlas. Var finns a-kassans ordförande och styrelse? Hukar ni i buskarna och hoppas på någon högre försyn?

ALF-GUNNAR SVAHN

LEDARE

Arbetslöshetens skumma baksida

DEN SOM ÄR ARBETSLÖS ÄR BEROENDE av många. Inte minst av arbetsförmedlingen. Den som anvisas ett jobb av förmedlingen men tackar nej riskerar att få sänkt a-kassa. Bland de företagare som söker folk genom Arbetsförmedlingens platsbank finns oseriösa företag. En del med tydliga kopplingar till kriminella mc-gäng.

Byggnadsarbetare har lurats på lönen, och i vissa fall till och med hotat till livet när de krävt att få ut sina löner eller kontaktat facket. På

» **Hellre ett fritt rallarliv längs vägar och järnvägar än att fastna i klor-na på mc-busar.»**

det här sättet har arbetslösa hamnat i en rävsax; de tvingas ta jobb som de blivit anvisade. Och när de väl gjort det har de hamnat i klorna på den ekonomiska brottsligheten. En av de mer ökända byggskojarna heter Hans Karlsson och är vid det här laget välkänd för åtskilliga av Byggnadsarbetarens läsare. Redan 2001 kunde

vi rapportera om byggnadsarbetare som lurats på lönen efter att tagit anställning på något av hans, numera konkursade, bolag. Ändå får han fortsätta att lura folk, nu med hjälp av Arbetsförmedlingens webbplatser och lokaler. Läs mer i vår granskning på sidorna 16–20.

BYGGMARKNADEN GÅR FORTFARANDE TRÖGT, bostadsbyggandet och övrigt byggande fortsätter att krympa, enligt Sveriges Byggin-

striers senaste konjunkturprognos. Till vintern väntas byggarbetslösheten nå tio procent. Det är långt över de stillsamma tre procentens byggarbetslöshet som vi haft under den senaste rekordlånga högkonjunkturen. Stor chans att slippa undan trassel och förnedring har den som arbetar som anläggare. Där väntas full fart också under de närmaste åren. Färre nya bostäder men fler vindkraftverk, tunnlar och broar, så ser prognosen ut.

Ett av många stora anläggningsprojekt i landet är ännu en etapp av E6:an genom Bohuslän. På sidorna 22–26 hittar ni listorna med alla stora aktuella väg- och anläggningsbyggen de närmaste fem åren. Hellre ett fritt rallarliv längs vägar och järnvägar än att fastna i klorna på mc-busar.

Kenneth Petterson

Kenneth Petterson, chefredaktör

En nordisk lokalpatriot.

BIG-GRUPPEN är nordens ledande fristående bygg- och industriedja och är leverantör av verktyg, maskiner, skydd och förnödenheter till proffsmarknaden.

Vi finns representerade från Finnmark i norra Norge till Skåne i södra Sverige.

Vår styrka är lokalt engagemang och hög kompetens i kombination med BIG-gruppens stordriftfördelar med starka leverantörsavtal, koncept, IT-lösningar, logistik och import.

Vi erbjuder såväl lokala företag som riks- och nordiska kunder branschens största urval av kvalitetsprodukter och olika tjänster.

DEWALT

Think BIG. Hos oss hittar du DeWalts robusta industrimaskiner för alla olika behov.

B I G
GRUPPEN

Sverige

Eskilstuna IP Industripartner Gislaved Emil P Gävle Afoss Göteborg/Hising Backa Prevox Göteborg/Sisjön Prevox Götene Movab Halmstad IMAB Helsingborg IMAB Kalmar Lundgrens Järn Karlshamn Hjelmbergs Järn Ljungby Sohlbergs Malmö Prevox Sthlm/Bromma Flins Järn Sthlm/Globen Flins Järn Sthlm/Hornsberg Flins Järn Sthlm/Solna Lundqvist Maskin & Verktyg Sthlm/Sätra Flins Järn Sthlm/Vällingby Toolcom Uppsala Uppsala Maskin & Verktyg Vimmerby Albins Växjö Stål & Verktyg Örebro Skydd & Verktyg

Norge

Albert E Olsen - Tromsø Maskinforretning - Quale - Tingstad - Industrisenteret - Kyvik Industrivarehuset

www.big-gruppen.com

2 TUM

För att Byggnadsarbetaren vann priset Årets Omgörning vid Sveriges Tidsskrifters prisutdelning. Kul att fler tycker att vi gör en bra tidning!

För att Sverigedemokraterna har nästan fem procent stöd bland väljarna vid Sifo:s senaste mätning. Skrämmande om partiet kommer in i riksdagen.

Mitt jobb hänger på att du vågar berätta

FÖR ETT TAG SEDAN VAR JAG PÅ en byggarbetsplats för att göra ett reportage. Det var inget speciellt märkvärdigt reportage. Det skulle handla om ventilationsmontörernas löner. Men när jag kom till arbetsplatsen ville ingen prata om lönen. Arbetsplatsen bestod till stor del av inhyrd personal och den ende, som var anställd i företaget, ville inte berätta vad han tjänade. Efter flera övertalningsförsök var jag nära att ge upp och desperationen började stiga. Tankarna virvlade runt. Jag skulle bli tvungen att vinkla om artikeln; skriva om arbetsmiljön i stället eller bara skildra själva arbetsplatsen.

» Han ställde upp på intervjun, trots att han blev trakasserad

Men det skulle långt ifrån bli lika bra. Plötsligt stod han bara där, en av ventilationsmontörerna med lång erfarenhet i yrket. Utan omsvep berättade han vad han tjänade. Och att han tyckte det var jättedåligt. "Vi har släpat efter i tio år", sa han med eftertryck. Jag lyssnade och skrev, och det där magiska inträffar som gör journalistiken fulländad och värd allt slit. En enskild människa som lyfter upp en orättvisa och gör den synlig i ett större sammanhang. Ventilationsmontören räddade artikeln, men inte bara det. Han tog upp ett problem som, det visade sig sen, är vanligt inom hela ventilationsbranschen.

I mötet med byggnadsarbetare är dialogen oftast öppen och rak. Det är inte så konstigt att låta sig intervjuas och berätta om dålig arbetsmiljö, låga löner eller andra orättvisor. Inom andra yrkesgrupper kan det vara betydligt svårare. Man hänvisar till chefer eller vågar inte stå ensam, utan hänvisar till hela gruppen.

GENOM ÅREN MINNS JAG den föräldraledige snickaren som fick skit av sin lagbas för att han var pappaledig. Han ställde upp på intervjun, trots att han blev trakasserad både före och efter artikeln. Eller tunnelarbetarna i Hallandåsen som blev utskälda av Skanska-ledningen efter artikeln, där de hade berättat om arbetsmiljöproblemen i tunneln. Ett annat exempel är byggnadsarbetaren som öppet berättade om vidriga förhållanden på Citytunneln i Malmö.

Journalistiken bygger på att den som intervjuas vill berätta; både det som är roligt och jobbigt. Så fortsatt att berätta! Så fortsätter vi att göra bra journalistik!

KATARINA CONNHEIM – reporter

YOUTUBE-KLIPPET

Brokollapsen som chockade ingenjörerna

Youtube har många skatter. Ett av dem är en snart 70 år gammal film från kollapsen av Tacoma Narrows bridge i USA. Helt sanslösa bilder. Notera mannen som till synes helt lugnt går tillbaka på den vilt svajande bron.

TIPSA OM KLIPP!
p.o@byggnadsarbetaren.se

FÖR ATT SE KLIPPET:
Gå in på www.youtube.com
SÖKORD: TACOMA NARROWS NEWSREEL

Få din bild publicerad

På nästa uppslag tar håltagaren Per-Erik Nybäck med oss ner under jorden med sin bild av sin arbetsvardag. "Jag blir jätteglad att ni väljer min bild", säger han. Dessutom belönas han med en trisslott. Är det din tur nästa gång? Skicka oss ditt bidrag till p.o@byggnadsarbetaren.se

WINDSTOPPER® PLAGG HÅLLER DIG VARM.

WINDSTOPPER® materialet stoppar vindens kylande effekt och du behåller värmen.

Tack vare miljarder mikroporer i membranet kan vattenångor passera ut i stort sett obehindrat, även vid hög fysisk aktivitet och därmed ge ett behagligt mikroklimat.

GWS-226 WINDSTOPPER® byxa

Hantverksbyxan som håller dig varm ute och bibehåller komforten inomhus

Läs mer om Fristads WINDSTOPPER® produkter på www.Fristads.se

FRISTADS
WORKS EVERYWHERE

©2009 W. L. Gore & Associates GmbH. GORE, WINDSTOPPER® and designs are trademarks of W. L. Gore & Associates. FRISTADS is a brand within Kwintet Fristads AB. DA131

gore-workwear.com

VEM: JOHN NILSSON AKTUELL: BANDYSPELARE I IK SIRIUS SOM
ÅLDER: 26 I HELGEN HAR PREMIÄRMATCH
YRKE: SNICKARE I ELITSERIEN MOT EDSBYN

”Bandyportföljen hör till”

KENTA JONSSON

1. Förra året var Sirius en riktig uppstickare som föll i slutspelets semifinaler. Hur ska ni förbättra det?

– Vi tänker inte riktigt så. Semifinal är väldigt bra och det gick nästan lite för snabbt. Att utveckla vårt spel ännu mer är vårt mål. Resultaten kommer om vi utvecklar vårt spel.

2. Men om ni utvecklar ert spel från i fjol då ni föll i semi. Då vinner ni ju i år.

– Nja. Det är en tuffare serie i år. Alla lag är bättre. Många proffs har kommit hem och stjärnspelare har bytt klubbar. Det har varit jämnt på försäsongen, alla lag slår alla.

3. Du jobbar som snickare också. Tungt jobb och elitkarriär. Hur mår kroppen av det?

– Klart att vissa perioder är man ju sliten, så är det. Men jag tycker att det funkar bra. Det är ju vad man gillar, jag tycker om att röra mig och hålla i gång.

4. Men det kanske inte är läge att hänga på ett ackordslag?

– Nej. Jag jobbar på tidlön. Nu under säsongen går det inte att jobba heltid. Det gäller att ha en arbetsgivare som gillar idrott och förstår läget.

5. Vad blir du rikast på, bandy eller byggjobb?

– Inte på bandy i alla fall.

6. Blir du avundsjuk när du läser vad idrottskollegerna i AIK och IFK Göteborg tjänar?

– Man hoppas ju att det blir bättre ekonomiskt i framtiden. Drömmen är ju att kunna jobba mindre och träna dagtid.

7. Nu när inomhushallarna kommer alltmer så hotas bandyportföljen. Klubbarna vill sälja eget öl och kaffe i stället. Vad tycker du om det?

– Det är lite trist, men de vill tjäna sina pengar i sina barer och så där. Men bandyportföljerna hör ju till, det är kul. De borde få finnas kvar.

JOHANSJÖHOLM

När man inte får spränga

■ Håltagaren **PER-ERIK NYBÄCK** från Stockholm tar oss med till sin vardag under arbetet med en tunnel på Norrmalm. Bilden visar kollegan René under arbetet med att vajersåga bort en cirka 2 ton stor granitkil. Vajersågning fick användas eftersom området var så känsligt med byggnader ovanför och tunnelbana i närheten.

”På den här bilden är vi i jobbetets absoluta slutskede. Vajern skär sig ner till noll, men behöver i slutet justeras ytterligare för att inte glida av den gradade hyllan som blir allt mindre”, förklarar Per-Erik.

Lägre avgifter

Välj vår generationsfond. Den anpassas efter din ålder samtidigt som avgiften blir lägre. Du får ett enkelt sparande till låg avgift. Läs mer på folo.nu, där du också kan göra ditt val.

 Folsam-LO Fondförsäkring

www.folo.nu | 020-414 414

Nu är det omval för alla privatanställda arbetare som har Avtalspension SAF-LO.

Här dog Sven, 53 år

ANLÄGGNINGSARBETARENS LIV GICK INTE ATT RÄDDA VID RASOLYCKAN

Den 53-åriga anläggningsarbetaren Sven Johansson dog vid en rasolycka i samband med grävningsarbeten. Jord rasade över honom i en tre meter djup ledningsgrop.

OLYCKAN INTRÄFFADE den sjätte oktober i Västervik, i samband med att arbetarna höll på med grävningsarbeten för brunnar och va-ledningar. Sven Johansson arbetade tillsammans med en arbetskamrat på diketets botten, där de assisterades av en grävmaskinist. De hade just gjort klart sitt arbetsmoment och var på väg att lämna gropen, när det släppte i väggen på ena sidan. Kollegan hann precis undan, men Sven Johansson fick rasmassorna över sig.

Arbetskamrater skyndande till hans räddning och lyckades snabbt frilägga överkroppen. De startade också hjärt-lungräddning, vilket räddningspersonalen sedan fortsatte.

– Arbetskamraterna gjorde allt de kunde, säger Skanskas press talesman Per-Lennart Berg.

Men trots det gick Sven Johanssons liv inte att rädda.

Dagen efter olyckan hölls en minnesstund på olycksplatsen där anställda och tidigare arbetskamrater till den omkomne närvarade. Personal på arbetsplatsen har också fått stöd av psykologer, samt företagshälsovård och präst.

Orsaken till olyckan utreds nu. Arbetsgivaren Skanska stoppade arbeten i diken efter olyckan,

DÖDSOLYCKAN I VÄSTERVIK DEN SJUNDE FÖR ÅRET

6 OKTOBER: 53-åriga anläggningsarbetaren **Sven Johansson**, Gamleby, dog efter att ha fått jordmassor över sig i ett ledningsdike.

22 JANUARI: 61-åriga chauffören **Sven-Olof Jacobsson** dog sedan en takstol fallit över honom på en arbetsplats i Halmstad.

5 FEBRUARI: 26-åriga snickaren **Sonny Levén** dog efter att ha träffats av en 1,9 ton tung betongpelare på en arbetsplats i Västerås.

2 MARS: 63-åriga arbetsledaren **Bernt Karlsson** dog av skadorna efter ett sexmetersfall på en byggarbetsplats i Uddevalla.

16 MAJ: 37-åriga svetsaren **Andrej Jakovlev** dog på Borealis i Stenungsund. Enligt obduktionsrapporten kvävdes han ihjäl av argongas.

7 JULI: 47-åriga stålbyggnadsmontören **Manfred Kubitschek** dog efter att ha fallit tio meter från ett tak vid byggnadsarbeten utanför Stockholm.

11 JULI: 27-åriga saneringsarbetaren **Daniel Bergholm** dog efter att ha fallit sex meter genom ett eternittak på en arbetsplats i Hudiksvall.

dels för att utreda vad som hänt, dels för att undersöka hur man ska gå vidare. I det arbetet är en geotekniker involverad, liksom chefer och anställda på projektet.

OLYCKAN UTREDS också av polis och Arbetsmiljöverket.

– Det jag kan säga nu är att det naturligtvis är fruktansvärt tragiskt, det här får ju inte hän-

da, säger arbetsmiljöinspektören Håkan Lindström.

Olyckan i Västervik är den sjunde byggolyckan med dödlig utgång i år, enligt en sammanställning som Byggnadsarbetaren har gjort. Det är en minskning jämfört med förra året då sammanlagt 15 dödsolyckor inträffade, varav 14 fram till och med augusti.

Orsaken till minskningen är svårbedömd, menar Jan Swedberg, branschansvarig för bygg-tillsynen på Arbetsmiljöverket.

– Det skedde ett trendbrott vid halvårsskiftet förra året och det verkar hålla i sig. Orsaken vet vi inte. Men varje människa som omkommer är en för mycket.

MARGITE FRANSSON
JENNY BERGGREN

Byggnads: Kör ut Rimec från Borealis

■ I somras la Byggnads ett veto mot Rimec på Borealisbygget i Stenungsund. Det innebär att företaget inte ska anlitas. Nu har Byggnads skriftligt krävt att byggföretaget Sices kör ut sin entreprenör Rimec. Rimec betalar, enligt Byggnads, löner på 135–140 kronor. Nivån som Byggnads och Sices kommit överens om gällande Sices egna anställda är 166. Byggnads har begärt förhandlingar med Sices. De har i skrivande stund inte hållits.

Rot-utbildning ska ge lärlingsjobb

■ Tusen arbetslösa lärlingar, inom trä, betong och murare, ska få vidareutbildning inom golvläggning eller plattsättning för att få jobb med att renovera miljonprogrammets bostäder. Detta efter en överenskommelse mellan Sabo, Arbetsförmedlingen, Sveriges Byggindustrier och Byggnads. Just nu finns 6 800 lärlingar inskrivna som arbetslösa vid Arbetsförmedlingen.

”Lavallagen öppnar för lönedumpning”

Det ska inte gå att kräva avtalsförsäkringar åt arbetare som utstationerats från andra länder. Så lyder den kanske viktigaste innebörden i regeringens lagförslag efter Lavaldomen, som nu ligger klart.

Minimivillkor inom ett begränsat antal områden. Det är vad facken ska kunna ta till stridsåtgärder för när kraven gäller arbetare som har skickats hit från andra länder. Kraven måste hålla sig inom EU-rättens så kallade hårda kärna, där ingår exempelvis arbetstid och lön. Till den hårda kärnan hör däremot inte avtalsförsäkringar. Det innebär att svenska fackförbund inte kommer att kunna ta strid för att utländska arbetare ska ha avtalsenligt försäkringsskydd, exempelvis vid olyckor.

Vidare måste de krav som man vidtar stridsåtgärder för ligga på avtalens miniminivå, det innebär att det måste finnas något sorts lönegolv att gå efter i branschavtalen. Men något lönegolv finns inte i Byggavtalet.

– Tyvärr öppnar regeringens förslag för lönedumpning, säger Hans Tilly, Byggnads ordförande.

LAGFÖRSLAGET I KORTHET

Inom dessa områden ska svenska fack ha rätt att kräva villkor enligt kollektivavtalens miniminivåer:

- Längsta arbetstid och kortaste vilotid.
- Minsta antal betalda semesterdagar per år.
- Minimilön.
- Villkor för att ställa arbetstagare till förfogande, särskilt genom uthyrning.
- Säkerhet, hälsa och hygien.
- Skyddsåtgärder gällande arbets- och anställningsvillkor för gravida kvinnor och kvinnor som nyligen fött barn, samt för barn och unga.
- Lika behandling av kvinnor och män, samt andra bestämmelser om icke-diskriminerande behandling.

Byggnads funderar heller inte på att förhandla in minimilöner i avtalet, vilket förespråkas av arbetsgivarsidan.

Lagförslaget har sitt ursprung i Byggnads konflikt med det lettiska företaget Laval i Vaxholm 2004, då facket krävde ett svenskt kollektivavtal.

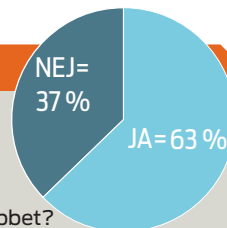
JENNY BERGGREN

NÄTFRÅGAN

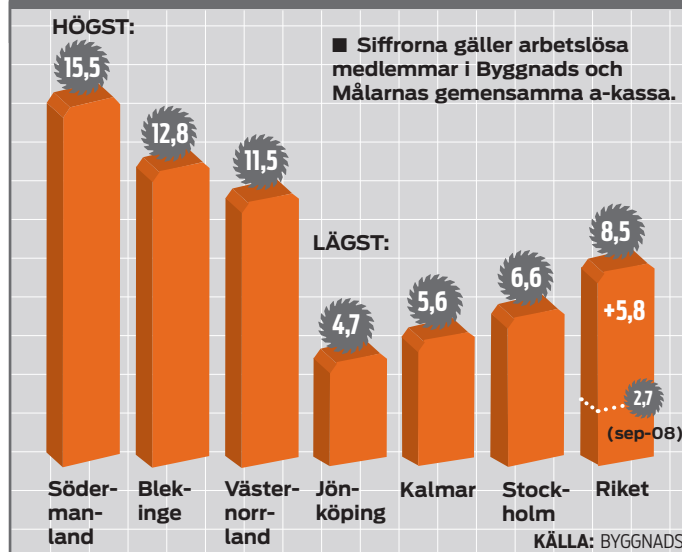
Är det för dyrt att vara med i Byggnads?

Nästa fråga: Har du känt dig övervakad på jobbet?

RÖSTA PÅ WWW.BYGGNADSARBETAREN.SE

ANDEL ARBETSLÖSA I SEPTEMBER (%)

Satsa på det enda helt flexibla systemet!

Ställningar
Väderskydd
Hissar

HAKI
FOR MORE THAN 50 YEARS

HAKI AB · 044 494 00
www.HAKI.com

Allt för ditt bygge.

Nu blir det lite lättare att vara hantverkare. Vi har expanderat vårt sortiment till 500.000 artiklar så att du slipper åka till flera ställen för att handla det du behöver. Så nu hittar du tungt byggmaterial, verktyg och dessutom även förnödenheter på ett och samma ställe. Sen har vi naturligtvis flera tjänster som gör inköp, transporter och packning till rena barnleken. Välkommen till ett av våra 63 byggvaruhus, så kan vi berätta mer om hur vi kan hjälpa dig.

www.beijerbygg.se/foretag eller ring 075 241 10 00

BEIJER
BYGGMATERIAL

Arbetsmiljöverket stannar hemma – trots svår olycka

En 55-årig svetsare fick nyligen hjärnskador vid en olycka i en ishall i Kumla. Tre veckor senare hade Arbetsmiljöverket fortfarande inte undersökt olycksplatsen.

Den 55-årige svetsaren förgiftades av kolmonoxid i början av oktober när han arbetade i ett litet utrymme med stängd dörr. Mannen har vårdats på sjukhus för hjärnskador. Tillståndet är allvarligt. Trots detta hade

Arbetsmiljöverket inte besökt olycksplatsen, nästan tre veckor efter olyckan.

– Vi åker inte på alla olyckor, säger Michel Nilsson, arbetsmiljöinspektör i Örebro.

Men borde ni inte åka på en så allvarlig olycka?

– Min bedömning var att det inte var nödvändigt att åka precis när det hade hänt.

– Vi har andra ärenden och kan inte rycka ut akut hela tiden, säger Michel Nilsson.

Byggnads i Örebro har reage-

rat på Arbetsmiljöverkets dröjsmål.

– Det är skandal att de inte har åkt ut, säger Freddy Johansson, ombudsman.

Även Hans Innala, den skadades chef, är förvånad.

– Det är konstigt. Vid tidigare kontakter har de hört av sig direkt, säger han.

Arbetsmiljöinspektör Michel Nilsson säger i skrivande stund att en inspektion är planerad.

JENNY BERGGREN

KATARINA CONNHEIM

Elva veckor sena – då stäms NCC på sex miljoner

■ Akademiska Hus stämmer NCC på sex miljoner kronor. Orsaken är att NCC har överskridit kontraktstiden med över elva veckor. I janu-

ari 2006 fick NCC uppdraget att bygga Iksu Sportcenter i Umeå. Bygget skulle stå klart den 31 januari 2007. Efter sommaren 2006

meddelade NCC att det skulle bli förseningar. Efter stämningsansökan har NCC fortsatt att komma med tidsförskjutningar.

HALLÅ DÄR!

LENNART WESTMAN

■ Tonsättare, som just färdigställt musikverket "Under construction" av ljud från en byggarbetsplats.

SCANPIX

Du har tagit med ljud från byggstart till inflyttning.

– Det är riktigt. Efter hand försvinner alla ljud från armering och gjutning. Tuffa klanger från kapning av armeringsjärn. Sen blir ljudet helt annorlunda när man kommer inomhus. Pang så är man i en annan värld.

Är du nöjd med verket?

– Jag tycker nog att det blev som jag hade förväntat mig.

Hur har kontakten med byggjobbarna varit?

– Från början oförstående kan man väl säga. Sen har förändringen varit väldigt positiv.

JOHANSJÖHOLM

Gäller t.o.m. 28/2 2010 eller så långt lagret räcker.
Lokala prisavvikelser kan förekomma.

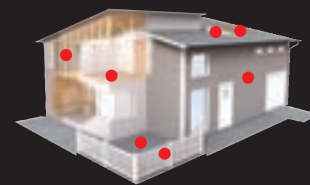

IM90i
KOMBIPACK
1.250 SPIK
1 GASPATRON
LIMITED EDITION

Klarar
-15°

PAKET 087

Paketpris 7.695:- + moms

- TAKSTOLAR
- REGELVERK
- RÅSPONT
- STRÖLÅKT
- BÄRLÅKT
- UTVÄNDIG PANEL / FODER
- SPÅNSKIVEGOLV
- TRALL
- STAKET

Fler iskalla paketpriser och köpställen på pangpang.nu

Paslode

DUO-FAST

Adjufix

SPIT

Lönetvist på Wäst-Bygg löst

■ Ackordstvisten mellan Byggnads och Wäst-Bygg i Borås är löst. En uppgörelse är framförhandlad. Enligt Magnus Carlsson, ombudsman i Borås, kommer lönen inte upp i ackordssnittet för regionen, som ligger runt 173 kronor. Tvisten uppmärksammades i rikspresen med rubriker som "Byggnads kräver sänkt lön för bygge i Borås". Bakgrunden var att Wäst-Bygg en period betalade ut en högre lön, trots att stupstock gällde.

Dömnda överklagar

■ De byggnadsarbetare som dömts för vållande till kroppsskada efter att kastat ut en tung rulle så att den träffade en annan arbetare har överklagat domen. Tingsrätten dömde de båda byggnadsarbetarna till villkorlig dom och böter. Olyckan inträffade 2007 i Visby.

Nya BYGGNADSarbetaren VINNARE prisad

Byggnadsarbetaren har vunnit ett av tidskriftsvärldens finaste priser. I hård konkurrens fick tidningen Sveriges Tidskrifters pris för "Årets omgörning".

Priset delades ut i anslutning till den årliga tidskriftsdagen i Stockholm.

– Jag är lycklig och stolt över att Byggnadsarbetaren fick ett sådant erkännande. Detta är ett lagarbete, säger Kenneth Pettersson, chefredaktör.

Omgörningen av tidningens utseende och innehåll påbörjades ifjol. Vinnarbidraget utsågs med motiveringen:

"En tidskrift som kommunicerar rakt till målgruppen med värme, humor och attityd."

Byggnadsarbetarens layoutansvarige Peter Önnestam har arbetat fram det nya utseendet:

STEFEN LINDHOLM

Redaktionen jublar tillsammans med tidningsformgivarna Sofia Holmström och Anna Lundin (nederst i bild).

– Jag hoppades att vi skulle lyckas träffa rätt i tilltalet till våra läsare. Vi ville göra en tidning med mer magasiniskänsla och som var rappare.

Byggnadsarbetaren har i om-

görningen samarbetat med designbyrån A4. Bakom Tidsskriftspriset står organisationen Sveriges Tidskrifter. I samma klass tävlade nära 40 bidrag.

MARGITE FRANSSON

Erfarenheten ger oss genvägar.

Under sjuttio år har vi på Lernia hjälpt tusentals människor att gå från ett jobb till ett annat. Sedan ett år tillbaka finns ett företag som enbart ska hjälpa människor att få ett nytt jobb.

Lernia Jobb & Karriär jobbar med omställning och finns på över åttio orter i landet.

Lernia Jobb & Karriär.
Nu bara omställning.

Lernia Jobb & Karriär skapar möjligheter för individen i arbetslivet. Vi kan omställning. Vi arbetar med TSL- och TRR-försäkringen, outplacement samt arbets- och karriärväxling. Vi stöttar individen, facket och arbetsgivaren i förändringsprocesser. Lernia Jobb & Karriär är en del i Lerniakoncernen. Besök gärna www.lernia.se, skicka e-post till jobbochkarriar@lernia.se eller ring 0771-650 650.

Adecco tvingas betala ut löner i efterhand

Adecco måste betala nästan en halv miljon kronor i retroaktiva löner till de polska byggnadsarbetarna på brobygget Partihallsförbindelsen i Göteborg.

Företaget har gjort upp med Byggnads i Göteborg. De anställda på brobygget har tjänat mellan 130 och 135 kronor i timmen. Nu ska de regleras till en nivå på över 160 kronor och Byggnads 24 medlemmar ska få retroaktiv ersättning för den tid då de arbetat med den lägre lönen.

Conny Johansson, ombudsman på Byggnads i Göteborg, säger att Byggnads också kommer att driva ett skadeståndskrav för att lönen varit för låg.

Att Byggnads kunnat driva igenom lönekraven beror bland annat på en dom i Arbetsdomstolen i somras. Domen är tydlig i att anställda på bemanningsföretag ska ha en lön som motsvarar vad personer med liknande arbetsuppgifter på andra byggen tjänar om jämförelsegrupper saknas på den egna arbetsplatsen.

JENNY BERGGREN

Liten minskning av byggkonkurserna

Byggkonkurserna minskade något i september jämfört med samma månad förra året.

Nivån är dock fortfarande hög; minst 68 företag gick i konkurs i

september i år, 72 förra året. Det visar statistik från upplysningsföretaget UC. Hittills i år har 694 företag i byggindustrin gått i konkurs.

75 000

Så mycket kräver Byggnads av ett byggföretag i Örebro. Byggnads hävdar att företaget brutit mot anläggningsavtalet när de införde en tidsbank. Tidsbanken innebär att man jobbar övertid och tar kort semester på sommaren, för att sedan få ut övertiden som betald ledighet på vinterhalvåret. Det stämde bolaget driver verksamhet inom mark- och anläggningsbranschen och har ungefär 60 anställda. Frågan ska avgöras i Arbetsdomstolen.

ITEX[®]
RENTAL

BYGG • MARK • STÄLLNINGAR • LIFTAR

Maskinuthyrning i Stor-Stockholm

Tel. 08-29 20 20 • www.itex.se

1969 - 2009

SNIKKI

40 år

Fortfarande en bra idé!

När byggjobbaren Bengt Fyhr nitade ihop det första SNIKKI-bältet anade han inte kraften i sin idé. 40 år senare är SNIKKI fortfarande hantverkarnas förstaval – långt utanför Norden.

FRISTADS
WORKS EVERYWHERE

Värsting

GRABBER[®]

TRALLSKRUV TREX BLACK C4

Grab-Point™
Ny spets!

Greppar virket blixtnabbt

www.grabber.se

ORIGINALET

The Pro's Choice

”Vi har kopplingar till Bandidos. Vi ska knäppa dig. Vi är maffian.”

BYGGNADSARBETARE MORDHOTADES OCH BLÅSTES PÅ LÖNEN EFTER PLATSANNONSER HOS ARBETSFÖRMEDELINGEN

Bland Arbetsförmedlingens jobbannonser på nätet gömmer sig oseriösa och rent kriminella företag. Det visar vår granskning. Vi träffade hantverkarna som nappade på de kriminellas jobberbjudanden. Glädjen över ett jobb slutade med mordhot och skulder.

TEXT: PETER LEANDER

BYGGNADSARBETAREN
GRANSKAR
Så rekryterar kriminella via Arbetsförmedlingen

VARJE DAG SÖKER HUNDRATUSENTALS människor jobb via Arbetsförmedlingens internetsida Platsbanken. När den här artikeln skrivs finns det över 300 annonser inom bygg och anläggning på Platsbanken. Arbetslösheten är hög och kampen om jobben stenhård. Den som går på a-kassa och erbjuds ett jobb måste tacka ja. Tackar man nej riskerar man att ersättningen sänks med 25 procent i 40 dagar.

När vi gör en ytlig granskning av de arbetsgivare som letar efter byggnadsarbetare på Platsbanken hittar vi snabbt ett företag i Stockholm som styrs av den ökände byggskojaren Hans Karlsson. Vi upptäcker även ett ställningsföretag i Skurup som drivs av en man vid namn Torben Möller Sörensen. Han har för sina anställda beskrivit sig själv som före detta medlem i mc-gänget Bandidos. När vi talar med hans

anställda är det få som vågar prata öppet. Alla säger sig ha blivit lurade på lönen. Två har hotats till livet.

JAN-ERIK NILSSON HADE VARIT arbetslös i fem månader. Liksom de flesta utan jobb var han inskriven på Arbetsförmedlingen. Flera gånger i veckan sökte han igenom Platsbanken efter jobb, men kammade ständigt noll. Tills en onsdag i augusti då ett mejl damp ned i Jan-Eriks inkorg.

Det var från en man vid namn Hans Karlsson på bemanningsföretaget Argendor AB som letade efter byggnadsmeder. Jan-Erik hade sökt jobbet via Platsbanken några veckor tidigare. Nu var han kallad på intervju, redan nästa dag.

På torsdagen steg Jan-Erik Nilsson in genom skjutdörrarna på Scandic hotell vid Järva krog i Stockholm, där intervjun skulle hållas. ▶

FOTO: SCANPIX, PETER ÖNNESTAM

Här på Arbetsförmedlingens lokaler i Täby hade företaget Argendor AB flera rekryteringsträffar. Argendor Hans Karlsson anklagas nu för att ha mordhotat en av personerna som rekryterats. OBS! BILDEN ÄR ETT MONTAGE.

LURADES PÅ EN MÅNADSLÖN

CHRISTOFER JOHANSSON, 25 ÅR:

■ Blev uppringd av Argendor AB efter att ha lagt ut sitt cv på Platsbanken. Christofer har lurats på en månadslön av Hans Karlsson. Han har polisanmält Hans Karlsson för den utbetalda lönen, men utredningen har lagts ned. Christofer fick stora ekonomiska problem på grund av den uteblivna lönen.

SÅG ANNONS PÅ PLATSBANKEN

JAN-ERIK NILSSON, 52 ÅR:

■ Fick jobb på Argendor AB genom en annons på Platsbanken. Arbetade nio dagar innan han gick hem i protest mot att Hans Karlsson inte betalat ut löner till de anställda. Jan-Erik har ännu inte fått betalt av Hans Karlsson. Har ekonomiska problem på grund av den uteblivna lönen.

STORA EKONOMISKA PROBLEM

LARS*:

■ Blev uppringd av Argendor AB efter att ha lagt ut sitt cv på Platsbanken. Har varit i kontakt med kronofogden, polis och Skatteverket. Lars har fått mindre delar av sin lön utbetald. Fick stora ekonomiska problem på grund av den uteblivna lönen.

▶ – Vi var fem personer som fick jobb den dagen, berättar Jan-Erik Nilsson.

Någon timme senare kom han ut från hotellfoajén med en fast anställning på Argendor AB. Han skulle börja jobba redan nästa måndag.

JAN-ERIK BLEV, TILLSAMMANS med ett par andra, uttyrd till ett smidesföretag i Kallhäll i utkanten av Stockholm. Det visade sig snabbt att Argendor AB egentligen hette Skandinaviska Byggentreprenader i Täby. Men ingen brydde sig om det. Jan-Erik Nilsson hade blivit lovad arbetskläder av Hans Karlsson, men de kom aldrig. Det var heller inte någon stor grej. Inte förrän det närmade sig löning började de första varningsklockorna att ringa.

– Hans Karlsson ringde oss och sa att vi skulle få betalt torsdagen den 27 augusti i stället för den 25:e. Han ville ha samma utbetalningsdag för oss byggnadssmeder som för elektrikerna, sa han.

När den 27:e kom och gick och ingen fått pengar blev Jan-Erik orolig.

Lönen var på väg, försäkrade Hans Karlsson sina anställda, vilket visade sig vara lögn. Det skulle krävas ett antal polisanmälningar, samtal till kronofogden och skattemyndigheterna från de anställda innan Hans Karlsson betalade ut mindre summor till vissa.

När en av de anställda på Argendor AB började rota i företagets affärer upptäckte han att Hans Karlssons namn inte gick att hitta, varken på Argendor AB eller Skandinaviska Byggentreprenader i Täby. Svetsaren

”Jag var en av dem som tog kontakt med Byggnads. Torben blev arg på mig för att jag gått till facket. Nu säger han att han ska plocka mig.”

upptäckte även att den kvinna som stod som ägare till Skandinaviska Byggentreprenader i Täby återfanns i ytterligare åtta företag.

En sen lördagskväll i september fick mannen ett telefonsamtal: ”Jag har kopplingar till Bandidos. Vi ska knäppa dig. Det här är maffian”, sa Hans Karlsson och la på luren.

DE ANSTÄLLDA PÅ ARGENDOR är inte de första att bli lurade av Hans Karlsson. Hans meritlista börjar bli ganska lång vid det här laget. Redan 2001 skrev Byggnadsarbetaren hur Hans Karlsson lurade anställda på löner genom bemanningsföretaget HK Contracting, som senare försattes i konkurs.

I skrivande stund är Hans Karlsson misstänkt av polisen för grovt bokföringsbrott och grova skattebrott. Bara i Stockholmsområdet har han de senaste sju åren varit inblandad i ett tjugotal konkurser. Han har över 1,7 miljoner kronor i betalningsanmärkningar. 2006 ville City åklagarkammare i Stockholm

MORDHOT PÅ TELEFON

ANDERS*:

■ Blev uppringd av Argendor AB efter att ha lagt ut sitt cv på Platsbanken. Har blivit mordhotad av Hans Karlsson per telefon efter att ha grävt i Argendor's affärer. Fick lön utbetalad efter hårda påtryckningar.

"JAG BLEV MORDHOTAD"

MARTIN HANSEN:

■ Blev uppringd av Öresundsställningars vd Torben Möller Sörensen efter att ha lagt ut sitt cv på Platsbanken. När hans lön på 25 000 kronor inte kom vände han sig till Byggnads. Mattias Hansen säger att Torben Möller Sörensen mordhotat honom efter att han vänt sig till facket.

LURADES PÅ 21 000 KRONOR

ALI CHAER, 25:

■ Fick jobb på Öresundsställningar genom en annons på Platsbanken. Har blivit lurad på 20 790 kronor av sin förra arbetsgivare.

*Lars och Anders heter egentligen något annat.

TIPSA!

Har du lurats efter att ha fått jobb genom arbetsförmedlingen?
Kontakta Peter Leander:
08-728 49 98
p.l@byggnadsarbetaren.se

förvandla två böter, på sammanlagt 16 400 kronor, till fängelse eftersom Hans Karlsson vägrade att betala dem, och för att ha hållit sig undan polisen. Hans Karlsson är nämligen skriven i England.

Argendor AB har totalt haft sex jobbannonser på Platsbanken. Alla i somras. Den som annonserar på Platsbanken måste uppge ett giltigt organisationsnummer. Det har Argendor AB gjort, bara det att numret tillhör ett annat företag, en manöver som Platsbankens kontrollanter missat, gång på gång.

Argendor AB har, vid minst två tillfällen, lånat Arbetsförmedlingens lokaler i Täby för rekryteringsträffar. Enligt Arbetsförmedlingens chef i Täby, Claes von der Burg, görs ingen granskning av företag som vill låna myndighetens lokaler för rekrytering. Han säger att de inte kan göra något så länge det inte finns ett direktiv från Arbetsförmedlingens centralkontor.

Finns det ett behov av ett sådant direktiv?

– Det vill inte jag svara på. Det handlar ju om att begränsa marknaden, säger han.

Men problemet med oseriösa byggföretagare som rekryterar arbetskraft via Platsbanken är inte begränsat till vare sig Täby, Stockholm eller Hans Karlsson.

I SKURUP FINNS STÄLLNINGSFÖRETAGET

Öresundsställningar AB. Det drivs av en dansk vid namn Torben Möller Sörensen. Byggnadsarbetaren har intervjuat ett tiotal personer som arbetat på Öresundsställningar. Alla säger sig ha blivit lurade på

sina löner. Två har hotats till livet. Den ene, Martin Hansen, fick jobbet genom Platsbanken.

– Jag började där för ett år sen. Redan på den tiden var det problem att få ut lönen. I dag är han skyldig mig 25 000 kronor för över 200 timmars arbete.

När Martin började på Öresundsställningar kom Torben Möller Sörensen fram till honom en dag och undrade om Martin också var "biker".

– Han visade mig en tatuering som han har på magen, där står det "Bandidos Danmark", berättar Martin Hansen.

Enligt de anställda på Öresundsställningar har Torben Möller Sörensen konsekvent struntat i att betala ut löner. När han väl betalat har det ofta varit för lite och för sent. Anställda har varit tvungna att leva på lånade pengar för att klara sig. För en tid sedan gick sju till åtta personer hem från sina jobb i protest. Byggnads avdelning i Helsingborg är inkopplade för att få företagaren att betala ut de löner han är skyldig sina anställda.

– Jag var en av dem som tog kontakt med Byggnads, berättar Martin Hansen. Torben blev arg på mig för att jag gått till facket. Nu säger han att han ska 'plocka' mig.

Martin tycker att det är fel att Öresundsställningar får annonsera på Platsbanken.

– Det är för jävligt. Han borde i stället svartlistas överallt.

Byggnadsarbetaren har förgäves sökt Hans Karlsson och Torben Möller Sörensen för en kommentar. ●

NÄSTA SIDA
"Brottslingar
ska inte få
låna våra
lokaler"

A-KASSANS REGLER

Dyrt att tacka nej till jobb

Om du tackar nej till lämpligt arbete eller program måste du ha godtagbara skäl, annars riskerar du att få ned-satt ersättning under en tid.

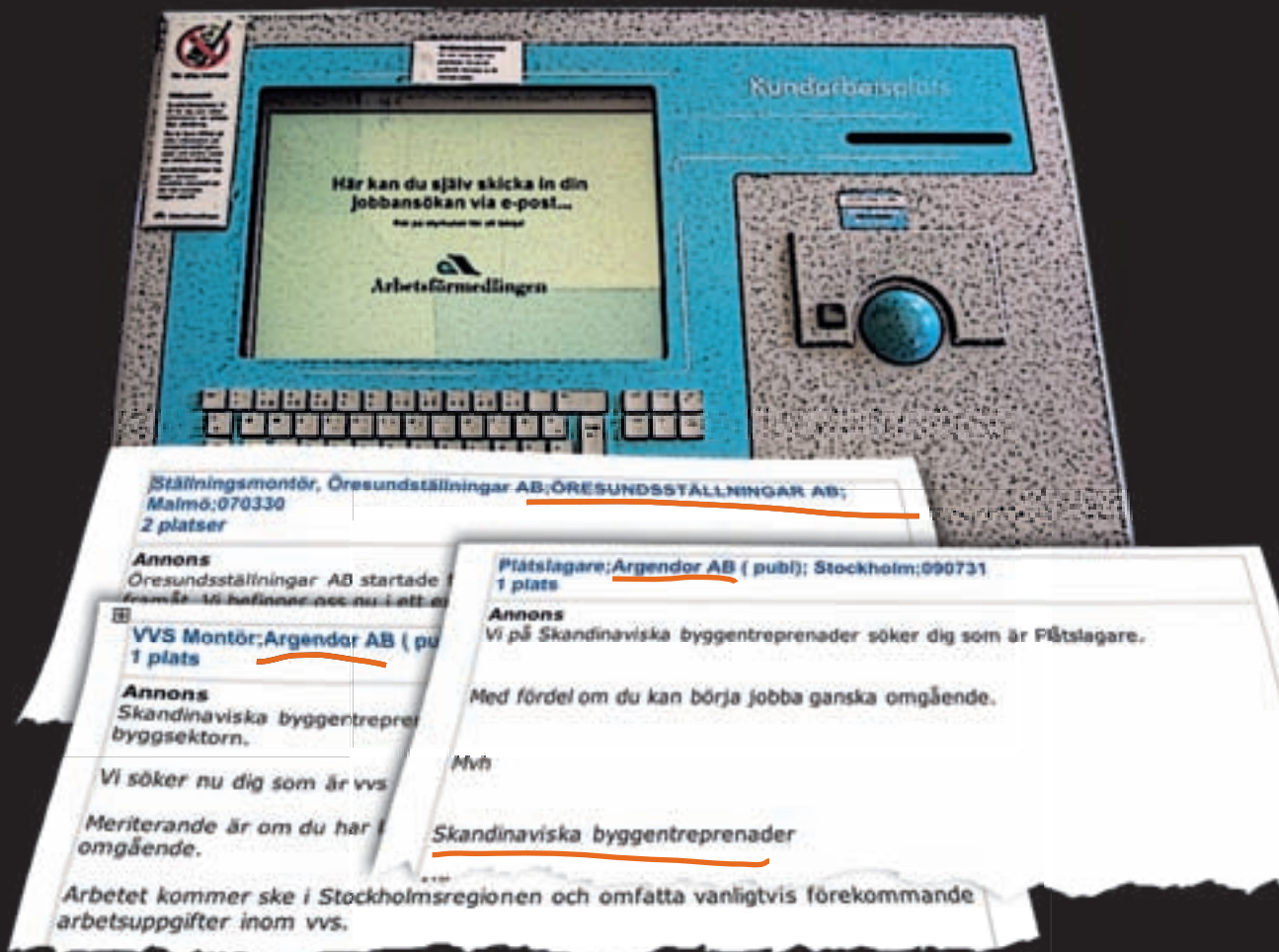
Arbetsförmedlingen är skyldig att underrätta din arbetslöshetskassa om att du tackat nej och varför. Det är sedan arbetslöshetskassan som utreder och beslutar om din ersättning ska sättas ned.

Första gången du tackar nej till ett arbete kan ersättningen sättas ned med 25 procent i 40 ersättningsdagar (åtta veckor).

Om du tackar nej en gång till kan ersättningen sättas ned med 50 procent i ytterligare 40 ersättningsdagar (åtta veckor).

Tackar du nej en tredje gång under samma ersättningsperiod upphör rätten till ersättning helt. Du måste i sådant fall uppfylla ett nytt arbetsvillkor innan du kan få ersättning igen.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

Därför kunde annonserna hamna på Platsbanken

Jan-Olof Dahlgren, chef för Ledningsstaben på Arbetsförmedlingen, ansvarar för annonserna på Platsbanken.

Hur förhindrar Arbetsförmedlingen att oseriösa företag annonserar på Platsbanken?

– Vi granskar de annonser vi får in och publicerar inte annonser som inte lever upp till våra krav. Vi samarbetar med Skattemyndigheten och kronofogden för att säkra att de företag vi samarbetar med är seriösa.

Eftersom oseriösa företag ändå förekommer, vad mer bör göras?

– Vi jobbar med att stärka våra rutiner ytterligare och det jobbet fortgår fortlöpande.

Vad händer med ersättningen om en person som har A-kassa tackar nej till ett jobb hos en oseriös företagare?

– Det är jättesvårt att säga. Problemet är att vi måste vara säkra på att uppgiften om företaget stämmer för att vi ska kunna använda informationen.

Hans Karlsson lyckades placera sex annonser på

Platsbanken genom att använda ett annat företags organisationsnummer. Hur är det möjligt?

– Det är en bra fråga. Vi kan inte garantera att det aldrig kommer in en arbetsgivare som är suspekt. Däremot kan vi garantera att det vi ser som är oseriöst tas bort.

Arbetsförmedlingen i Täby har upplåtit sina lokaler till ett företag som Hans Karlsson är inblandat i, vad tycker du om det?

– Känner vi till att arbetsgivaren är en brottsling får den personen varken annonsera eller låna våra lokaler. Har vi inte reagerat på deras annons kan det leda till att de lånar ett rum hos oss.

Chefen där säger att en granskning av företag som vill använda Arbetsförmedlingens lokaler vore att ställa sig i vägen för marknaden. Är det jobb till varje pris i alla lägen?

– Nej, det är klart att det inte är. En offentligt finansierad arbetsförmedling ska givetvis säkerställa att de företag som söker arbetskraft via oss är seriösa.

PETER LEANDER

Vi har något roligt att berätta för dig som har Avtalspension SAF-LO

Nu är det dags att välja pensionsbolag och Fora, valcentralen för Avtalspension SAF-LO, skickar ut information och valblanketter. Genom att kryssa för "Avanza Pension" på den bifogade valblanketten kan du få mer pengar i din egen ficka. Vi har nämligen samlat 32 noga utvalda fonder för Avtalspension SAF-LO och pressat ned avgifterna maximalt. Du kan dessutom spara i Avanza Zero – Sveriges enda fond helt utan avgifter.

Vill du inte göra några egna fondval så går det också bra. Då placerar vi dina pengar i vår entrélösning. Därmed får du ett sparande som automatiskt anpassas efter din ålder. Kan det bli enklare?

Kom ihåg! Kryssa för oss på blanketten från Fora. Det kan göra din framtid mycket rikare.

För mer information om Avtalspension SAF-LO och alla våra andra sparformer, besök avanzabank.se/saflo. Du är också välkommen att ringa oss på tel: 08-562 250 00.

Avtalspension SAF-LO tillhandahålls av Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension, ett bolag i Avanza Bank-koncernen.
Handel med värdepapper innebär alltid en risk. En investering i värdepapper kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka det investerade kapitalet.

VI GER OSS ALDRIG!

www.jalas.se

Hitta skon som passar dig

När kylan slår till gäller det att vara beredd. Våra vinterskor- och kängor från Jalas både skyddar och håller varmt. Oavsett vilken du väljer kommer de att göra sitt jobb, så att du kan koncentrera dig på att göra ditt!

Jalas – en rättighet för alla fötter!

Jalas 3498 HighLight

Jalas 3978 Offroad +

Jalas 6498 Green Line +

Finns i din yrkesbutik

Mer information på www.jalas.se eller på 0247-360 00

© ejendals inhouse 2009

by ejendals

Anläggningsarbetarna, som bygger en bro i norra Bohuslän, har fullt upp. Just nu är det högkonjunktur för väg- och järnvägsbyggen i Sverige.

GLÖDHETA

Det råder kris på hussidan i byggbranschen, men **ANLÄGGNINGS-ARBETARNA** är glödheta. Just nu byggs det vägar och järnvägar för fullt i hela Sverige. Vi besöker E6-bygget genom norra Bohuslän.

TEXT: KATARINA CONNHEIM **FOTO:** DRAGAN MITROVIC

DEN LILLA ÄLVEN SLINGRAR SIG genom landskapet, långt därnere. Femtio meter upp i luften på den färdiggjutna brodelen sitter formsnickaren Jimmie Olsson och skurar kantbalken med en kanits så att betongen blir jämnare.

– Stå still, säger betongarbetaren Staffan Johansson och lägger ut presenning och sedan en vintermat-ta för att behålla fukten i betongen.

Under förmiddagen har anläggningsarbetarna gjutit i några timmar. Nu är det dags för efterarbete. ▶

▲ **Anläggningsarbetarna Michel Derosche och Martin Hallberg är nöjda med att jobba inom anläggningsbranschen, där det för tillfället och några år framåt finns gott om jobb.**

▶ Anläggningsarbetarna har kommit ungefär halvvägs på den 600 meter långa Hudälvsbron*, några mil söder om Strömstad. Bron är en del av den viktiga utbyggnaden av motorvägen E6:an från Göteborg till Oslo och gjutningen sker numera en gång i veckan.

– Det är för att det ska gå snabbare och för att vi ska utnyttja formvagnen på ett optimalt sätt, säger Olaf Bürgur, platschef på NCC, region väst.

FINANSKRISEN OCH EFTERFÖLJANDE lågkonjunktur slog knock-out på byggbranschen förra hösten. Medan krisen slog hårt på hussidan, med många varsel och uppsägningar, ser det betydligt bättre ut på anläggningssidan. Under de två första kvartalen i år har investeringarna på anläggningssidan ökat med 8,2 procent, jämfört med samma period förra året. Samma

siffror för bostäder ligger på minus 25,7 procent.

– Nej. Här är det ingen lågkonjunktur. Regeringen satsar ju flera miljarder på infrastruktur, säger betongarbetaren Michel Derosche nöjt.

Det är de offentliga infrastrukturprojekten som är motorn i anläggningsbyggandet. Runtom i Sverige byggs det just nu massor av vägar, broar och järnvägar och regeringen storsatsar på infrastruktur. Regeringens stora närtidssatsning på tio miljarder kronor, för 2009 och 2010, gör att många pågående projekt kommer i gång tidigare än beräknat. Totalt sett kommer de offentliga investeringarna för vägar och järnvägar att hamna på cirka 25 miljarder kronor under 2009. Nästan lika mycket blir det nästa år.

För anläggningsarbetare runtom i landet innebär det förstås mer jobb. Arbetslöshetssiffrorna talar

* Bron har egentligen inget namn, men vi kallar den Hudälvsbron i reportaget, eftersom den går över Hudälven.

Dammiga ROT-jobb?

Vi har allt du behöver för en bättre & renare arbetsmiljö!

Stoftavskiljare, mikrofilter, luftrenare och sugkåpor

Dustcontrol

www.dustcontrol.se

sitt tydliga språk. Bland anläggningsarbetarna var arbetslösheten 1,5 procent i maj i år. Bland träarbetarna var arbetslösheten cirka 29 procent vid samma tidpunkt. Den ljusa bilden bekräftas av anläggningsarbetarna på Hudälvbron i norra Bohuslän.

– Ja. Här är fullt upp. Nu är det ingen som går hemma. Men de skickade hem folk i våras på permittering. Efter jul fick vi kalla in folk från NCC i Värmland, säger Staffan Johansson.

KLOCKAN ÄR ETT OCH INNE I BODEN bjuder en betongleverantör på smörgåstårta, eftersom förra veckans betongleverans hade dålig konsistens. Det är ett gäng erfarna anläggningsarbetare som känner varandra väl och har arbetat på många olika byggen tillsammans, nu senast på Munkedalsbron. När det ▶

”Jag har inte varit arbetslös sedan 1973”

SVEN DAHLBERG

Med Nya medlemslånet behåller du kontrollen – oavsett konjunktur eller ränteläge.

Nya medlemslånet är framtaget för dig som är medlem i facket*, vilket innebär färdigförhandlade förmånliga räntevillkor** och borttagna avgifter.

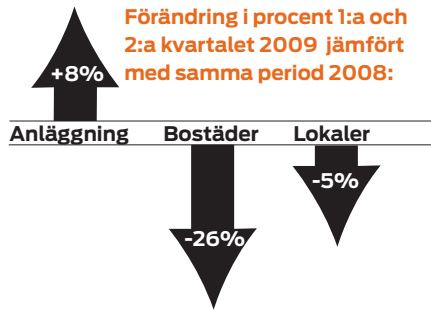
Du får också ett av marknadens bästa betalskydd som nu förbättrats ytterligare. Det träder in och betalar din lånekostnad upp till 2 000 kr/månad om du blir arbetslös eller sjuk. Sedan tidigare ingår även en grupplivförsäkring. Nya medlemslånet ger dig alltså tillskottet du behöver, men framför allt en långsiktig trygghet. Läs mer på swedbank.se/medlemslan

* Medlem i ett LO-förbund
** effektiv ränta 4,07 % (aug 09)

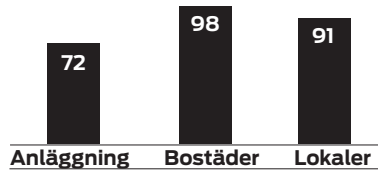
Swedbank
och Sparbankerna

INVESTERINGARNA

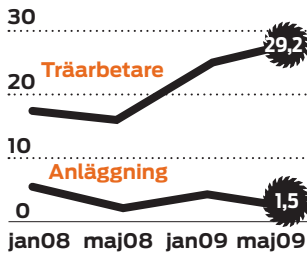

Investeringar totalt 2008 i miljarder kr:

KÄLLA: SVERIGES BYGGINDUSTRIER

ARBETSLÖSHETEN (%)

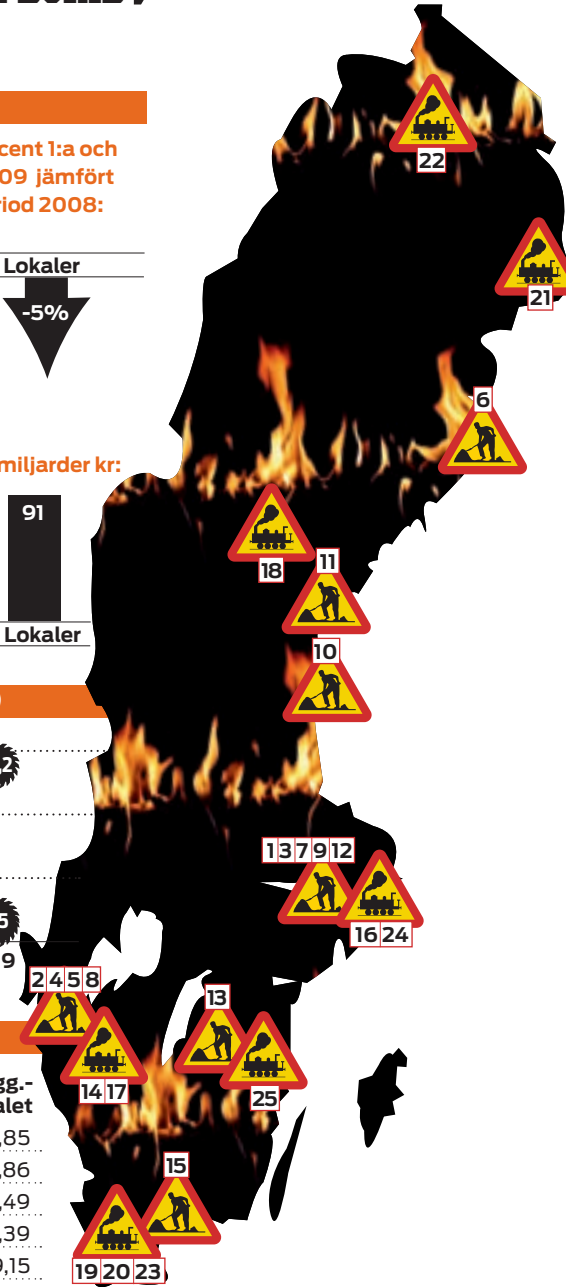

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

LÖNERNA (KR)

År	Byggnadsavtalet	Anlägg.-avtalet
2005	136,50	137,85
2006	141,23	142,86
2007	146,48	147,49
2008	152,95	151,39
2009*	158,07	159,15

* 2:a kvartalet KÄLLA: BYGGNADS

DE 10 STÖRSTA PÅGÅENDE VÄGPROJekten

Projekt	Kostnad i miljarder kr	Byggperiod
1. E20 Norra Länken, Stockholm	12,5	2007–2015
2. E6:an, Norra Bohuslän	4,1	2006–2013
3. E18 Hjulsta-Kista, Stockholm	4,0	2009–2015
4. E45 Agnesberg-Älvängen, Västergötl.	3,2	2007–2012
5. E45 Älvängen-Trollhättan, Västergötl.	2,5	2006–2012
6. E4/E12, Umeå	1,8	2009–2014
7. Väg 73 Älgviken (Nynäshamn)-Fors	1,8	2005–2010
8. E 20/E45 Partihallsförb. Göteborg	1,7	2008–2011
9. E18 Sagån-Enköping	0,9	2007–2010
10. E4 Enånger-Hudiksvall	0,7	2008–2011

Några kommande vägprojekt

11. E4, Sundsvall	4,0	2010–2015
12. Väg 259 Södertörnsleden, Stockholm	2,8	2010–2012
13. Väg 50 Mjölby-Motala	1,8	2010–2013
14. Väg 40 Dällebo-Hester	1,2	2010–2014
15. Väg E22 Sölve-Stensnäs	0,8	2010–2014

KÄLLA: VÄGVERKET

DE 10 STÖRSTA PÅGÅENDE JÄRNVÄGSProjektEN

Projekt	Kostnad i miljarder kr
16. Citybanan, Stockholm	5,8
17. Banaväg i Väst, Norge Vänerbanan, Göteborg-Trollh.	3,7
18. Ädalsbanan, Sundsvall-Långsele	3,2
19. Hallandsås, Väst kustbanan	2,5
20. Citytunneln, Malmö	2,4
21. Haparandabanen	2,1
22. Kiruna	1,2
23. Malmö central	0,9
24. Tomtebodavägen, Mälarbanan	0,8
25. Mjölby-Motala, Godsstråket genom Bergslagen	0,8

KÄLLA: BANVERKET

är gott om jobb i anläggningsbranschen går en del byggnadsarbetare över från hus till anläggning. Så var det när Staffan Johansson blev arbetslös när han var betongarbetare på hussidan, 1993. Efter jobb inom andra branscher fick han jobb som anläggare i Norge 1997. Och på den vägen är det. Nu trivs han bra med jobbet och lönen på 187,45 kronor i timmen. Även arbetskamraten Jimmie Olsson, som tidigare arbetade som snickare, halkade in i anläggningsbranschen när han fick ett jobb i Norge för några år sedan. – Det är stressigare med hus och många yrkesgrupper som ska fram. Här slipper man bråka med alla andra, säger han. 65-åriga anläggningsarbetaren Sven Dahlberg tar sista biten av smörgåstårten, reser sig sedan upp och tar på sig hjälmen. Fikarasten är slut och det är dags att gå tillbaka till jobbet. Några månader återstår till pensionen. 1966 gick han en betongkurs och sedan dess har Sven haft fullt upp. Han har arbetat

i hela Västsverige; på Munkedalsbron, i Göteborg, Halmstad och två år i Skövde. Nu är han på sitt sista anläggningsjobb. – Jag har haft jobb nästan hela tiden och inte varit arbetslös sedan jag började på ABV 1973, säger han. **ARBETSMARKNADEN SER FORTSATT** god ut. Hudälvsbron ingår i etapp E6:an, Solhem-Pålen, som är en sträckning på 3,8 kilometer. Det återstår två etapper, fyra mil motorväg till Strömstad och 2013 ska motorvägen vara klar från Göteborg till Oslo och NCC hoppas räkna hem fler jobb på vägsträckan. Det byggs också en ny motorväg, E45:an, mellan Älvängen och Trollhättan och eventuellt kommer tågtrafiken i form av Bohusbanan mellan Uddevalla och Strömstad att rustas upp. – Ja. De närmaste fyra till fem åren tror jag att det blir lugnt. Arbetslöshet är inget som bekymrar mig, säger Staffan Johansson. ♦

Mora® Craftline

Mora® Craftline Repkniv

HIGH EDGE
RETENTION

Mjöberg Bygg AB väljer Morakniv®!

Mora of Sweden har alltid varit ett naturligt val för hantverkare. Nu har det blivit ännu enklare att välja rätt. Tacka de transparenta knivslidorna och de tydliga färgmarkeringarna för det!

Med en snabb blick på verktygsbältet hittar du lätt den kniv du söker i Mora® Craftline - det nya, färgstarka knivsortimentet för proffs.

**Det finns bara en Morakniv®.
Allt annat är fejk!**

En Morakniv® är alltid en kniv tillverkad i Mora, Sverige. www.moraofsweden.se.

Made in Sweden

Craftline Flexkniv

Craftline Montörskniv

Craftline Stämkniv

Craftline Allroundkniv

Craftline Doskniv

MORA
OF SWEDEN

Knivtillverkare sedan 1891

Så fixar du masken

Byggnadsarbetare utsätts för farliga ämnen i onödan. Orsaken är att andningsskydden används fel. Här får du veta hur du ska använda skydden så att du verkligen är säker.

TEXT: MARGITE FRANSSON FOTO: DANIEL ROOS

SÅ HÄR SKA DU GÖRA:

1 GÖR ETT PASSNINGSTEST

■ Masken ska sitta perfekt och vara individuellt utprovad. **Minsta osynliga glipa i skyddet gör att farliga partiklar kan komma in. För att vara helt säker måste du göra ett särskilt test.** Ett sådant, enklare, test följer med vissa masker. Det kan vara en liten gummiskiva, som man sätter fast där filtret ska sitta. När man andas in djupt ska masken sugas fast mot ansiktet och sitta kvar, annars är du inte skyddad. Man kan också låta ett speciellt företag göra testen. I USA och England ses riskerna med dålig passning så allvarligt att där finns krav på passningstest. I England måste ett sådant göras varje gång man byter typ av mask, typ av filter, går upp eller ner kraftigt i vikt eller gör omfattande tandvårdsingrepp.

2 GLÖM INTE RAKA DIG

■ Man måste raka sig varje dag för att vara helt säker. Det handlar inte bara om skägg, **skäggstubb kan vara väl så illa.** Framförallt gäller rådet när man använder filtermasker, halv- eller helmasker som inte är fläkt- eller tryckluftsmatade.

3 BYT FILTER

■ Förfilter bör bytas varje dag, medan det är lite klurigare hur ofta man ska byta basfiltret. En tumregel kan vara varannan vecka, men det kan behövas oftare beroende på vad man jobbar med.

4 RENGÖR MASKEN REGELBUNDET

■ Man kan göra på flera sätt. Ett är att diska den i diskmaskinen (utan filter då förstås), ett annat är att torka ur den med en våt trasa. Detta gäller bara gummimasker. **Filtermasker ska aldrig rengöras utan kasseras efter användning.** Följ de instruktioner som följer med andningsskyddet.

5 FÖRVARA ANDNINGSSKYDD OCH FILTER RÄTT

■ När filtren ligger i damm och bråte förbrukas de i onödan. Lägg dem i en påse, burk eller skåp, som skyddar dem från onödiga partiklar och gaser.

ANDNINGSSKYDDET – DEL FÖR DEL

■ Förfiltret (1) skiljer av de grova partiklarna, därefter tar basfiltret (2) hand om resten av partiklarna eller gaserna. Basfiltret gör det grova jobbet med att rensa bort de farliga ämnena. Maskens (3) funktion är att hålla filtren och se till att all luft går genom dem och inte läcker in mellan mask och ansikte. Längst ner till höger ses en backventil (4), utandningsventil som gör det lättare att andas med skyddet. Den måste vara hel och ren, för att fungera.

SÅ HÄR FÅR DU ALDRIG GÖRA

1. Försök aldrig göra rent ett filter, utan byt det. Dammsug inte, använd inte tryckluftsspruta.
2. Kombinera inte delar av andningsskydd av olika fabrikat. För den som använder fläktmatat skydd är det till exempel fel att använda mask från ett fabrikat och själva fläkten från ett annat.
3. Modifiera inte andningsskyddet. Till exempel ska man inte ta bort den hakdamask som sitter i fläktmatade svetsvisir. Utan det skyddet kommer damm och rök lätt innanför visiret.

KÄLLA: Råden kommer från forskaren Pär Fjällström vid IVL Svenska Miljöinstitutet. Nyligen konstaterade han i en undersökning att byggnadsarbetare utsätts för allvarliga risker i onödan för att varken de eller deras chefer vet hur maskerna ska användas.

Den smarta hjälmen

Bara Peltor™ skyddshjälmarna från 3M har Uvicator™ - den patenterade röda skivan som tydligt visar när UV-strålning från solen gjort plasten spröd och hjälmen inte längre skyddar ditt huvud.

Hjälmarna har en enastående komfort! Med det nya, smarta inredet med **rattjustering** anpassas din hjälm så den passar just dig. Det gör att hjälmen sitter bekvämt och stabilt under hela arbetsdagen.

Naturligtvis passar hjälmarna perfekt tillsammans med Peltors förstklassiga hörselskydd. Hjälmarerna kan dessutom utrustas med integrerade skyddsglasögon.

Vill du veta mer?

Din lokala 3M representant
när du på 08-92 21 00.

NYHET FÖR SAF-LO ANSLUTNA.

Nu kan du som är privatanställd arbetare inom SAF-LO få samma tjänstepensionsförvaltare som chefen.

Tjänstepension, det är pengarna som din arbetsgivare sätter av till dig under ditt yrkesliv, som du ska ha utöver den allmänna pensionen när det blir dags.

På Alecta arbetar vi inte med något annat än tjänstepension, så det är klart att det är det vi är bäst på. Läs mer på alecta.se.

Tjänstepensionsförvaltaren.

Arbetare på utbyggnaden av Flygvapenmuseet i Linköping vinkar till oss på Byggnadsarbetaren – och alla andra som just då spanade in bygget på sajten www.webbkameror.se.

Hej, vi kan se er!

SÅ KAN CHEFEN ÖVERVAKA DIG NÄR DU JOBBAR

Chefen ser dig. Kanske via webbkameran, samtalslistan för jobbmobil eller Kronofogdens lista över dina gamla skulder. I värsta fall har han smugit in ett chip i din skjortkrage och ser varje rörelse du gör.

TEXT: JENNY BERGGREN FOTO: FOTOLIA

NÅJA, ÄTMINSTONE DET SISTA ÄR VÄL inte så troligt, om än tekniskt möjligt. Och de tekniska möjligheterna till övervakning, via exempelvis passerkort, ökar. Samtidigt finns de gamla sätten kvar. Som när Skanska upptäcktes med fingrarna i syltburken;

företaget hade köpt uppgifter om brittiska arbetare från en man som hade fört register om bland annat alkoholproblem och fackligt engagemang under 40 år.

Tidigare i år föreslog en statlig utredning en lag som begränsar arbetsgivares rätt att övervaka på ett ▶

Arbetarnas integritet kan stärkas

En statlig utredning har lämnat förslag om hur arbetares integritet kan stärkas. LO är positivt till tydligare regler, men tycker inte att förslagen ger skydd nog. Svenskt Näringsliv tycker att förslagen är en onödig begränsning av arbetsgivarens rätt att leda arbetet.

Förslagen i korthet:

■ Förbud mot krav på att arbetssökande ska visa upp sekretesskyddade utdrag ur brottsregistret eller ur Försäkringskassans register över sjukfrånvaro.

■ Medicinska undersökningar, exempelvis drogtest, ska (om inte annat bestäms i kollektivavtal) bara tillåtas om ändamålet är rehabilitering eller att avvärja säkerhets- eller hälsorisker samt om bedömningen är av "avgörande betydelse för verksamheten på grund av dess speciella karaktär". Ändamålet ska vägas mot integritetsingreppet.

■ Förbud mot integritetskränkande åtgärder i övrigt, exempelvis punktmarkering. Dock med undantag för ändamål som väger upp integritetskränkningen.

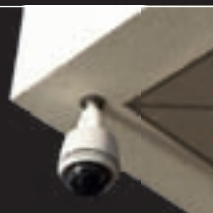
■ Arbetsgivare måste förhandla med facket inför övervaknings- och kontrollåtgärder av större betydelse.

■ Skärpningar av tillämpningen av personuppgiftslagen som i dag reglerar rätten att samla personuppgifter. Exempelvis ska inte samtycke från den anställde räcka för att få registrera uppgifter om denne, eftersom det kan vara svårt att säga nej till chefen.

10 EXEMPEL PÅ ÖVERVAKNING I ARBETSLIVET

DOLDA KAMEROR

■ Att smygfilma sina anställda är inte tillåtet, men enligt tidningen Arbetaren filmades anställda i ett bussgarage i Stockholm förra året utan att de visste om det.

UTFRÅGNING OM PERSONLIGA SAKER

■ Den som ska jobba i elbolaget Fortums tunnlar får svara på frågor gällande bland annat om de har utländska vänner. Göran Söderlund på Elektrikerförbundet säger att problemet är när det inte finns reglerat i avtal hur sådana här uppgifter ska hanteras.

GPS

■ En GPS-sändare i tjänstefordonet gör det möjligt för arbetsgivaren att se precis var bilen befinner sig. Datainspektionen slog fast förra året att man normalt inte får använda GPS i fordon för att kontrollera att anställda jobbar avtalad tid.

TIPSTELEFON

■ Anställda på Coop har, enligt tidningen Handelsnytt, fått ett telefonnummer att ringa om de ser kolleger göra något misstänkt. Datainspektionen har gett multinationella företag rätt att ha register över misstänkta lag- och etikbrott som anställda rapporterar varandra för.

KOLL AV GAMLA BROTT

■ Rikspolisstyrelsen lämnar ut allt fler utdrag ur brottsregistret till privatpersoner. Antagligen beror det på att arbetsgivare har bett dem om sökningar om jobb att ta med utdrag ur de sekretesskyddade registren till intervjun.

PRESTATIONSMÄTNING

■ Mätningen av prestationer i callcenters har väckt debatt om hur man bör och får utnyttja tekniken för att kolla exakt vad varje anställd gör. Samtalslängd har mätts och det är också möjligt att mäta exempelvis i vilken takt en anställd trycker på tangentbordet.

▶ kränkande sätt (se faktaruta här till vänster). Utredningen kommer i en tid då integritet har debatterats flitigt i samhället och då företag ständigt hittar nya sätt att använda de elektroniska spår som vi lämnar efter oss. Ett bostadsbolag ville exempelvis använda loggen från de elektroniska nycklarna för att se vem som hade stökat runt i tvättstugan. Och Ica har väckt uppmärksamhet med personliga reklamutskick, baserade på kundernas köp med Icakorten.

– Det är klart att första gången man fick det här med "din vara" från Ica så undrade man först hur de visste det. Det var en liten tankeställare, säger snickaren Ola Ahlsén.

HAN JOBBAR MED ATT BYGGA UT Flygvapenmuseet i Linköping. Du och alla andra kan följa det arbetet minut för minut via museets webbplats, stillbilder från en webbkamera uppdateras ständigt. Företaget som har sålt in tjänsten med kameran har en webbplats där det går att bläddra bland bilder från det senaste dygnet.

Där finns även bilder från 20 andra byggen runt om i landet. Bilderna från Flygvapenmuseet är tagna på långt håll och det går inte att hålla koll på exempelvis just Ola Ahlsén, men man ser folk komma och gå.

– I början tyckte jag att det var så där, säger snickaren och lagbasen Bo Sjögren.

För fem år sedan filmades byggnadsarbetare i Göteborg mer närgånget än gånget i Linköping. Datainspektionen, den myndighet som ser efter medborgarnas integritet, krävde att webbkamerorna stängdes av så länge någon anställd ville ha det så. Men den typ av filmning som används i Linköping har inte testats av inspektionen. Och killarna i bygglaget har vant sig, de tycker inte att det är så mycket att orda om.

– Man börjar vänja sig, det finns ju överallt, i kollektivtrafiken har de pratat om att ha kameror, säger snickaren Jörgen Larsson.

Testats av Datainspektionen har däremot ID06, byggbranschens system för identitetskontroll. Slutatsen är att det håller sig inom lagen. Det är dock inte

DATORKONTROLL

■ En översättare som jobbade hemifrån chattade förra året med sin kollega, bland annat om hur man skulle kunna maska på jobbet och om cheferna. Båda miste jobbet när cheferna hade läst deras konversation.

KOLL AV GAMLA SKULDER

■ LO-tidningen skrev förra året om flera personer som inte fick jobb för att de hade gamla skulder. Kronofogdens uppgifter är offentliga och enligt den statliga utredningen om integritet på jobbet upplever Kronofogdemyndigheten att det har blivit vanligare att arbetsgivare kollar registren.

RADIOETIKETTER I KLÄDERNA

■ Tjänstesektorns globala fack UNI gav 2007 ut en rapport som, enligt tidningen Kollega, bland annat tog upp exempel på att kasinon sytt in radioetiketter i arbetsuniformer för att kunna följa servitrisers minsta steg.

MYSTERY SHOPPERS

■ De verkar vara vanliga kunder i butiker. I själva verket är de där på företagsledningens uppdrag, för att kontrollera personalens bemötande.

På webblatsen www.webbkameror.se går det att följa arbetet på ett tjugotal svenska byggen via stillbildskameror som uppdateras frekvent – från Haparandabanan i Kalix till Hyllie vattentorn i Malmö.

nog för Elektrikerförbundet som har valt att inte gå med fullt ut. Elektrikerna är rädda att information om hur anställda rört sig ska användas felaktigt. Dessutom menar ombudsmannen Göran Söderlund att systemet ger utrymme för att arbetsgivare kan lagra andra känsliga uppgifter om sina anställda med hjälp av korten.

SYFTET MED ID06 ÄR ATT HÅLLA KOLL på alla på bygget för att undvika svartarbete. Med ett elektroniskt kort registrerar man närvaro samt låser upp grindar och containerdörrar. Endast Skatteverket ska kunna se när olika personer har kommit och gått. Men det har hänt att företag har haft tillgång till mer information än avsett.

På Flygvapenmuseet används inte ID06, men Jörgen Larsson har tidigare jobbat med systemet. Han säger att det till en början väckte lite reaktioner, det fanns de som tyckte att det kändes som gamla tiders stämpelklockor. Men han och de nuvarande kolle-

gerna tycker att det är bra, bland annat för att det ger stöldskydd.

– På arbetstid ska man jobba, då har man inget att dölja. Det är ju skillnad om man lägger sig i ett fläktrum och sover hela dan, säger Bo Sjögren.

Men det finns gränser för hur mycket de vill bli sedda. De vet servicemontörer på andra företag vars arbetsgivare ständigt ser var de är, eftersom de har GPS i bilarna. Efter något skämt om att då går det inte att åka till Biltema före jobbets slut ruskar de mer allvarligt på sig. Tanken på att behöva förklara sig bara man tar en lite oväntad väg är inte lockande.

Själva nämner de företagets kvalitetssystem som en möjlig källa till integritetsproblem. De får skriva under på att de har gjort bit för bit av bygget enligt konstens alla regler, men de är noga med att man inte ska sätta sitt namn på pappret om man saknat förutsättningar att exempelvis ha rätt material. Och de undrar över vad som händer den dag då någon säger "Vem har gjort den här väggen? Jo, Jörgen. Det är lite mögel här." ●

A new generation of heat pumps
DESIGNED FOR EARTH

SÅ AVANCERAD ATT DET ÄR ENKELT. HUR ÄR DET MÖJLIGT?

NIBE™ F1245 | BERGVÄRMEPUMP

Nya NIBE F1245 är effektivare än sina föregångare och ger dig kontroll över uppvärmningen genom en revolutionerande användarvänlighet. Det gör att du på ett begripligt sätt kan ta kontroll över din uppvärmning.

Intuitiv och sparsam

Nyskapande display och enkla menyer gör att du smidigt kan styra förbrukning och överblicka exempelvis drifttid, eller skapa egna, personliga inställningar. Det innebär både sänkt energikostnad med upp till 80% och minskad koldioxidpåverkan!

Effektiv

Du får allt varmvatten du behöver – när det behövs; ny teknik med hög effektivitet ser till att förråden alltid är fyllda.

Smidig komplettering

Smart design ger dig möjlighet att utöka med de tillbehör du tycker behövs i just ditt hushåll, exempelvis ventilationsenhet eller poolvärme. Allt styrs via värmepumpen och du behåller dessutom de rena, snygga linjerna.

Ljudet av tystnad

NIBE F1245 är byggd för att låta så lite som möjligt, med bland annat ljudisolerad kyldel och kraftigt reducerade resonansnivåer. Det betyder att du hör tystnad, snarare än ett svagt ljud.

NYHET

Läs mer om
NIBE F1245 på
www.nibe.se/nyhet

Snickarna Mikael Kristiansen och Martin Woots använder ofta snickarbältet på jobbet. "När man monterar kök är det väldigt praktiskt. Då använder man många verktyg och flera olika skruvar, spik och plugg", säger Mikael Kristiansen.

Klykan avgör

Stora fickor och en bra hammarklyka är viktigast på snickarbältet. Det visar vårt stora test. Men även färgen har en viss betydelse. Vänd och läs om vinnaren.

TEXT: CENNETH NIKLASSON **FOTO:** ANNA SIMONSSON

FLER
TESTER PÅ
NÄTET

Testpanelen använde bältena under det vanliga arbetet. Här är det Martin Woots, Benny Eriksson och Mikael Kristiansen. "Jag tycker bältet från ETC Tools var bäst", säger Benny Eriksson.

– **DET FÅR INTE FINNAS** något på snickarbältet som stör arbetet. Jobbet ska vara bekvämt och bli effektivare med hjälp av bältet.

Det säger snickaren Toni Magnusson, en av deltagarna i Byggnadsarbetarens stora snickarbälttestet.

Det bälte i testet som ansågs underlätta byggvardagen mest och bäst för snickarna var bältet från ETC Tools. Det hade enligt snickarna inte några direkta svagheter. Men det var en hård match. Bara ett bälte, Bockmann, dömdes ut av panelen.

– Det var mer av ett hobbybälte. Fickorna är små och till och med färgen är ful, säger snickaren Freddie Fernström.

De sex snickarna i testpatrullen brukar i vanliga fall använda snickarbälte lite då och då.

– Snickarbälte är bra vid vissa arbetsuppgifter när man ska bära med sig lite större mängder skruv eller spik. Det blir inte så mycket spring och på rasten är det bara att hänga av sig bältet så man får bort lite av tyngden, säger snickaren Freddie Fernström.

Han gillar den nya sortens bälten där det går att flytta fickorna i sidled.

– Alla kroppar ser inte likadana ut och det är viktigt att bältet passar och att fickorna sitter på rätt plats.

VIKTIGASTE ÄR ENLIGT panelen att det är enkelt att plocka ur och sätta tillbaka verktygen. Det gäller speciellt hammaren som åker upp och ner i klykan hela tiden. Om det krånglar lite varje gång, blir det i längden ett stort irritationsmoment. I princip blir hela snickarbältet värdelöst om hammarklykan inte fungerar. På de bälten

som deltog i testet såg klykan ungefär likadan ut på samtliga bälten och inget av dem fick någon negativ kritik på den punkten.

När det gäller spikfickorna var skillnaderna desto större. Några tyckte att de gigantiska spikfickorna på Raaco Professional var lite för stora och att fickorna på det billigaste bältet från Bockmann var i minsta laget. De var i alla fall eniga om att det är bättre med för stora än för små fickor.

En annan detalj som diskuterades var själva låsanordningen på bältena. Snikkis båda bälten fick kritik på den punkten. Samma kritik mot låsanordningen framfördes för övrigt mot de två snickarbälten från Snikki som deltog i Byggnadsarbetarens test av snickarbälten som genomfördes år 2003. Tydligt lever den bristen kvar.

EN FÖRÄNDRING SOM inträffat sedan testet för sex år sedan är att bälten i läder med hårda fickor har ersatts av bälten gjorda av nylon med mer mjuka fickor. Möjligen beror det på priset. De nya bältena är betydligt billigare i jämförelse. I testet 2003 kostade fyra av de sex bältena mellan ett och två tusen kronor. I årets test kostar inget bälte över tusen kronor och flera under femhundra kronor. Så det har utan tvekan varit en hård prispress nedåt.

– Jag tror att utvecklingen går mot ett litet lättare bälte som går att använda inomhus och ett litet tåligare i läder som lämpar sig mer för utomhusarbetet. Och egentligen är det inte så konstigt för det är en stor skillnad på arbetsuppgifterna, säger snickaren Toni Magnusson. ♦

SÅ TESTADE VI

Sex snickare fick under två veckor testa snickarbältena i det vanliga arbetet. De fick bland annat sätta betyg på hur enkelt det var att ta upp spik och skruv från fickorna och hur lätt det var att få ner hammaren i klykan.

ETC TOOLS

Pris (inkl.moms) 229 kr

Vikt 0,6 kg

Nå spik/skruv 3,5

Klykan 4

Nå andra verktyg 3,5

Bekvämlighet 3,5

Helheten 4

Kommentarer Lätt att få upp saker ur fickorna. Kan-
ske något trångt för hammaren.

TOTALBETYG

BETYG

Betygen på respektive testfaktor är ett medelvärde av testpiloternas betyg. Slutbetyget är en helhetsbedömning som sätts av redaktionen. Där vägs kommentarer och pris in.

RAACO PROFESSIONAL

Pris (inkl.moms) 470 kr

Vikt 1,0 kg

Nå spik/skruv 3

Klykan 3

Nå andra verktyg 3

Bekvämlighet 3,5

Helheten 3

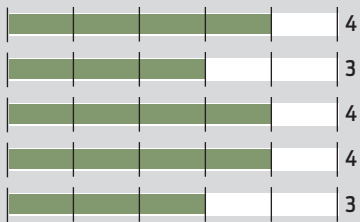
Kommentarer Spikfickorna på gränsen till för stora.
Ett bra bälte med mycket plats.

TOTALBETYG

SNIKKI PROFESSIONAL

512 kr
0,7 kg

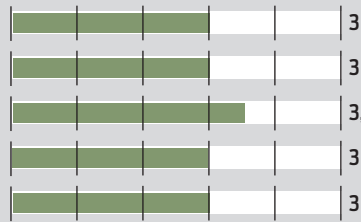

Dåligt lås i midjan. Bra fickor.

CUTTING EDGE

259 kr
0,8 kg

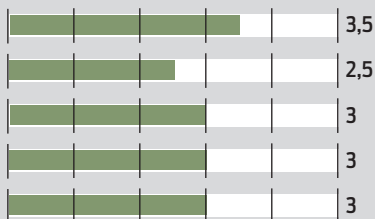

Bra bälte för utomhusbruk.
Bra fickor.

SNIKKI PROFESSIONAL (LÄDER)

916 kr
0,9 kg

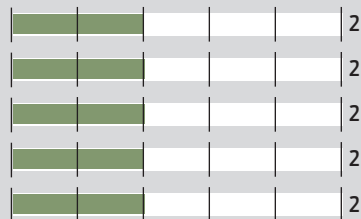

Ett helt okej bälte. Dåligt lås i midjan.

BOCKMANN

159 kr
0,5 kg

Trånga fickor. Ful färg.

NEW!

Varsågod!

Gå in på www.guide.eu och ange koden 0910-003
så skickar vi ett par Guide 582 till dig.

GUIDE 582 är en mycket komfortabel och smidig montage-, bygghandske. Nitrildoppningen och dess förstärkningsmönster ger ett mycket bra grepp och extremt hög slitstyrka.

GUIDE
The right gloves

Guide marknadsförs och säljs av Skydda i Sverige AB. +46 321 67 73 00

Så säkrar du fönsterbytet

Ett nytt beslag säkrar fönstret i fönsteröppningen och hindrar det från att falla inåt eller utåt. Samtidigt kan fönstret enkelt justeras.

Fixturen, som uppfinningen kallas, hakas fast på karmhylsan på fönstret. Den monteras i väggen intill fönsteröppningen, med samma skruv som till karmhylsan.

– Fixturen ersätter både kilar och fallskydd. Fönstret är säkrat men går enkelt att justera, förklarar uppfinnaren, Clas Andersson, egenföretagare från Ankarsrum i norra Kalmar län.

Vid montering använder han karmhylsor med speciella skruvar som ersätter den vanliga karmskruven. Hylsan monteras från karmens utsida i de förborrade hålen innan fönstret lyfts in i fönsteröppningen.

Clas Anderssons uppfinning består av tre delar; en längre bygel, ett vinkelbeslag samt ett skruvförband som håller ihop bygeln och vinkeln.

Bygeln hakas först på karmhylsan på karmens utsida och kläms fast med flänsen på karmhylsan. När fönstret sitter på plats och har riktats med vattenpass, fixeras det genom att karmhylsorna skruvas ut mot öppningens sidor. Slutligen dras en skruv genom varje karmhylsa från insidan av karmen.

KARMHYLSA OCH SKRUV har olika fästen, sexkant och Torx. Därför har han konstruerat en speciell bits som klarar båda. På så sätt slipper han byta bits och sparar mycket tid.

Det var för drygt två år sedan som han började fundera på hur han skulle kunna montera färdigmålade fönster utan att skada målningen. För att förhindra att fönstret faller ut genom öppningen sätter man vanligtvis ett

KENNETH PETTERSON

Clas Anderssons nya hjälpmedel för fönstermontering sätter både kilar och mothåll.

par diagonala bräddor på karmen. Men det blev märken i kanten på fönsterkarmen, och det gick inte alltid att täcka skadorna med fönsterfodren.

VID MONTERING AV FÖNSTER med smygare måste man normalt sätta mothåll på utsidan för att hindra att fönstret ramlar ut. Med den här fixturen kan fönster, både med och utan smyg, monteras på ett enkelt sätt.

Han har patentskyddat både sin fixturen, och senare också sitt kombibits. På Tekniska Mässan i Stockholm i oktober visade han upp sin uppfinning i Almi Företagspartners monter, tillsammans med cirka 20 andra uppfinnare som fått hjälp av Almi.

KENNETH PETTERSON

Fixturen består av tre delar: en längre bygel, ett vinkelbeslag och ett skruvförband som håller ihop bygeln och vinkeln.

PETTERSONS PRYLAR

Tipsa mig!

08-728 49 70

k.p@byggnadsarbetaren.se

Grejer&grepp på nätet:

www.byggnadsarbetaren.se

NU KAN DU GÖRA HÅL FÖR HÖGVARV

■ Den här nya maskinen liknar en överhandsfräs och har mycket högt varvtal, 30 000 v/min. Den ersätter sticksågen, bormaskinen och överhandsfräsen vid kompetteringsjobb, till exempel håltagning i gipsskivor, ventilationsrör eller kakel.

Maskinen, Roto-Zip, kommer från USA och lanseras av Bosch. Den levereras med

olika slipstift för trä/gips, metall/plåt samt keramik. Hålsågar med diamantskär, upp till 35 mm diameter, finns som tillbehör.

Motorn är inkapslad så att gipsdamm inte kan tränga in. Gipsdamm som kommer i kontakt med olja, fett eller vatten gör att gipset stelnar ännu en gång, vilket kan förstöra maskinen.

JUBILEUMSERBJUDANDE!

EN OUTRÖTTIG ARBETSKAMRAT SEDAN 1901.

KANGOO EXPRESS

MASTER

TRAFIC

www.renault.se

Renault har byggt transportbilar i över 100 år och har idag Sveriges största servicenät. Just nu kan du köpa Renault Heritage Limited Edition till extra bra priser, Kangoo Express från **105 900 kr**, Master från **199 900 kr** och Trafic från **179 900 kr**. Lägg till Grand Confort-paketet för endast 2 990 kr så får du en gedigen, välutrustad transportbil.

RENAULT TRANSPORTBILAR – STÖRST I EUROPA.

Kangoo Express (Diesel) pris från 105 900 kr. Bränsleförbrukning vid blandad körning 5,2-8,3 l/100 km (1.5 dCi 85 man - 1.6 105 aut). Koldioxidutsläpp CO₂: 137-195 g/km (1.5 dCi 85 man - 1.6 105 aut). Renault Master pris från 199 900 kr. Bränsleförbrukning vid blandad körning 8,3 -9,0 l/100 km (2.5 dCi 120 QuikShift - 2,5 dCi 150 man). Koldioxidutsläpp CO₂: 219-238 g/km (2.5 dCi 120 QuikShift - 2,5 dCi 150 man). Renault Trafic pris från 179 900 kr. Bränsleförbrukning vid blandad körning 8,0 - 8,8 l/100 km (2,0 dCi 115Quickshift - L2H2 2.5 dCi FAP 146 man). Koldioxidutsläpp CO₂: 212 - 232 g/km (L1H1 2,0 dCi 115 Quickshift - L2H2 2.5 dCi FAP 146 man). Bilarna på bilden är extrautrustade.

Renault rekommenderar **elf**

BLI RÄDD, BLI VÄLDIG

Skräckens högtid, allhelgona, stundar. Läge då att kura skymning med lite sköna rysarböcker. Författaren Johanne Hildebrandt har kallats "en svensk Stephen King". Här förklarar hon varför vi älskar att bli skrämda och avslöjar sina egna rädslor.

TEXT: JOHAN SJÖHOLM FOTO: BALDUR BRAGASON, FOTOLIA

STEPHEN KING, DEAN KOONTZ och Anne Rice. Och sen då?

När skräckälskaren plöjt de tre amerikanska bestsellersgiganterna får hon ofta något desperat i blicken.

Hur går jag vidare härifrån? Vad ska jag läsa nu? Jag måste ju ha min dagliga dos av ruskigheter.

Lugn. Det finns hur mycket tomtar, troll och andeväsen som helst i bokvärlden. Bara här i

Sverige finns en uppsjö bra skräckförfattare. Mest känd är John Ajvide

Lindqvist som på 2000-talet

lätit befolka Stockholm med omnejd av både vampyrer och zombier.

Och för några år sedan släppte Johanne Hildebrandt romanen "Fördömd" där Norrlands inland plötsligt vimlar av urtida demoner, sedan en grupp arkeologer grävt upp en kropp som borde ha fått vila i frid. Efter boksläppet kallades Johanne Hildebrandt en svensk Stephen King.

Vad är det då som gör att vuxna människor har ett behov av att läsa spökhistorier?

Johanne Hildebrandt har en teori:

– Allting är så inbäddat och fluffigt här i Sverige. Då söker man stimulans, man behöver vara rädd ibland. Man vill inte bara vandra omkring i en gråzon av liknöjdhet. Samtidigt är det ganska intressant att man kan skrämman folk med övernaturligheter, medan de är ganska likgiltiga inför den skräck som pågår hela tiden i verkligheten.

Johanne Hildebrandt vet vad hon pratar om. Hon skriver inte bara om påhittade favoriter. I 17 år har hon

arbetat som krigskorrespondent och besökt några av jordens mest konfliktdrabbade områden. På 1990-talet rapporterade hon från kriget på Balkan och därefter har hon bland annat varit i Afghanistan, Darfur och Irak.

HENNES ERFARENHETER från krig hänger ihop med hennes karriär som skräckförfattare.

– 17 år som krigsreporter är ett skäl till varför jag är intresserad av skräck och rädsla.

Man vandrar genom ett fältsjukhus i Bagdad med döende soldater och civilbefolkning som är sönderbrända.

Det är en mardröm på riktigt.

Men Johanne lever också med mer vardagsnära rädslor, som kanaliseras genom hennes berättelser. Som till exempel att hennes man är ställningsbyggare. I tidningen Byggnadsarbetaren läser hon om hur någon av hans kolleger dör nästan varje månad.

– 70 byggnadsarbetare har dött de senaste fem åren. Min man har varit inblandad i olyckor och han har kollegor som

har dött. Vem vet när han trillar ner? Det är också en form av skräck.

Liksom skräckmästaren själv, Stephen King, blir Johanne Hildebrandt dessutom rädd när hon skriver.

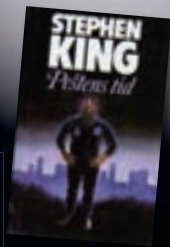
– När jag skrev "Fördömd" var jag fruktansvärd rädd. Jag satt helt ensam i ett hus och skrev och det var en massa konstiga ljud från källaren. Jag tycker att det är oerhört otäckt att vara ensam i mörker.

Och handen på hjärtat, vem tycker inte det? Vi har väl alla lite till mans grejer i källaren som vi helst inte vill tänka på.

Ryslig helg på er, kära läsare. ●

JOHANNE HILDEBRANDTS FAVORITSKRÄCKISAR

"Jag säger Stephen King. Så här på rak arm väljer jag hans 'Pestens tid'. Stephen King älskar sin genre och det märks. Det är riktigt bra dramaturgi, rakt på och ingen bullshit. När jag var yngre läste jag Edgar Allan Poe och HP Lovecraft också. HP Lovecraft är ju väldigt skruvad."

DIGT RÄDD

... OCH HÄR ÄR TRE ANDRA SKRÄCKFÖRFATTARE ATT KOLLA UPP

ANDREAS ROMAN

■ Göteborgare som ännu inte blivit riktigt lika känd som John Ajvide Lindqvist och Johanne Hildebrandt. Ruskigheterna avlöser varandra i böcker som "Vigilante" och "Mörkrädd". Har också låtit Satan själv komma till tals i en fiktiv självbiografi. Är aktuell med nyss utkomna "Någon i din säng", där låtsaskompisar inte alltid är lika snälla som Alfons polare Mållgan.

JOE HILL

■ Hans fullständiga namn är Joseph Hillstrom King och han är son till skräckkungen själv, Stephen King. Något han, utan större framgång, försöker dölja. På svenska finns novellsamlingen "Vålnader", som består av 14 berättelser, och debutromanen "En hjärtformad ask", som handlar om en rockstjärna som köper en vålnad på internet.

CLIVE BARKER

■ Engelsman som i Sverige kanske är mest känd för sina filmer i "Hellraiser"-serien från 1980-talet. Men han har skrivit en hel del skräckromaner med inslag av fantasy. På svenska finns bland annat "De fördömdas spel" från 1985 och "Den blodsbestänkta väven" från 1987. Tyvärr kan de vara svåra att få tag på. Den som läser på engelska kan lätt beställa dem via internet.

"Jag tjatade till mig den här bilen", säger Dick Mattsson som föll pladask för Fiat Topolinon. Den är 670 kilo lätt, 3,25 meter lång och 1,32 meter bred.

OLLE ANDERSTAM

Dick kör rally med 16,5 hästar

Vad föll du för hos Fiat Topolinon?

– Jag föll för att den är så liten. Det är originaldelar i allt och så är det en cabriolet. Den är i mycket gott skick.

Hur fort går bilen?

– 70 kilometer i timman är marschhastigheten, då spinner den som en katt. Det är tur att den inte går snabbare för det finns inga säkerhetsbälten. Det skulle ta en vecka att komma upp i 100 kilometer i timmen för den har bara 16,5 hästkrafter.

Vad är annorlunda jämfört med en modern bil?

– De är ljusår från varandra. Bilen har till exempel inga blinkers utan pilar fälls ut framme vid fönstret. Man får se sig om när man ska svänga.

Vad är det bästa med bilen?

– Det är roligt när vi åker ut och det är fint väder och vi kan fälla ner cabben. Det är lätt att få kontakter, för bi-

MIN GREJ

MITT NAMN: Dick Mattsson.

MITT YRKE: Pensionerad armerare från Hargshamn utanför Uppsala.

MIN GREJ: Veteranbilsfantast och stolt ägare till en Fiat Topolino -52.

len väcker minnen hos folk. De vinkar, skrattar och är intresserade. Sedan är det kul att köra veteranbilsrally.

Rallyt verkar inte vara någon våldsam historia?

– Nej, vi kör en bana på sex och en halv mil. Man får besvara tipspromenadfrågor och utföra praktiska prov. Sedan slås resultaten samman. Det är måttfull takt och alltid fina vägar.

MARGITE FRANSSON

SAGT & HÖRT

"Mikkey Dees medverkan i Kändisdjungeln känns som en Bolibompaversion i jämförelse. Jag lovar, ni kommer att rodna."

– NWT OM RAMMSTEINS MINST SAGT VÅGADE VIDEO "PUSSY"

📅 På söndag klockan 15.00 inleds sista omgången av allsvenskan. Europaplatser, kvalplatser och slutgiltiga placeringar ska fördelas.

"De flesta jag känner antingen hatar eller älskar honom och hans stil. Själv så gillar jag honom eftersom han har en så skön stil när han står där i köket och lagar mat."

– BLOGGEN "UNGA MORSAN", OMBYGGNADSRARBETARENS GÄSTKOCK PER MORBERG

MUSIK

Liebe Ist Für Alle Da

RAMMSTEIN

INDUSTRIMETAL "Liebe Ist Für Alle Da" är de tyska industrirockarnas sjätte album. Det som ofta drabbar bra band, som hållit på lite väl länge, är att musiken känns för jämn, helt befriad från toppar. På "Liebe Ist Für Alle Da" finns inte en enda dålig låt, förutom singeln "Pussy" möjligtvis. Men man saknar spår med samma höga kvalitet som "Du Hast" från "Sehnsucht" (1997) eller den magnifika "Mein Herz brennt", som var med i Lukas Moodyssons film "Lilja 4-ever" (2002). Gillar du Rammstein ska du definitivt köpa "Liebe Ist Für Alle Da", men förvänta dig inget som bandet inte redan har gjort bättre.

PL

BÖCKER

Vår beskärda del

AV DAVID JONSTAD

FAKTA Det är lätt att bli lamslagen av klimatarm och domedagsscenarioer. Men David Jonstads bok är ett andningshål. Visst är utgångspunkten plågsam; Vi måste tvärnita och ändra livsstil för att inte sabba planetens livsduglighet. Men boken koncentrerar sig på möjligheterna och vår kraft att förändra. Utan att kunna bedöma rimligheten i de ransoneringsmodeller för koldioxid som han förespråkar kan jag rekommendera läsningen för att ge lite gnista. Läs, tanka hopp och fundera över din roll.

JB

FREDAGSKÄK

MED PER MORBERG

Pasta di Piero Moreno

INGREDIENSER (4 pers):

- 400 g torkad pasta
- 15 g torkad karljohansvamp (eller 300 g färsk)
- 1 gul lök
- 5 dl vispgrädd
- 100 g parmesanost
- salt, nymalen svartpeppar
- smör till stekning

GÖR SÅ HÄR:

- 1 Koka pastan al dente; den mjuknar något i såsen.
- 2 Skär svampen i bitar (den torkade måste blötläggas först) och hacka löken.
- 3 Fräs svampen i lite smör så att all vätska går bort. Lägg i lök, fräs tills den blir gyllengul.

- 3 Häll i grädden och koka upp. Låt sjuda i några minuter.
- 4 Riv ner parmesanosten i såsen. Salta och peppra.
- 5 Häll såsen över den kokta pastan. Vänd runt ordentligt. Om det blir för stabbigt, späd med lite mjölk eller grädd.

PER MORBERG, skådis, har gjort sig känd som temperamentsfull tv-kock i "Vad blir det för mat?" I våras kom hans kokbok "Scenen, livet och konsten att laga mat". Det här receptet är hämtat från den.

INBLICK information från ditt fackförbund

NR 13 REDAKTÖR: HUMLA EINARSDÓTTIR ADRESS: BYGGNADS, 106 32 STOCKHOLM
E-POST HUMLA.EINARSDOTTIR@BYGGNADS.SE TEL: 08-728 48 34 WWW.BYGGNADS.SE

”Med korta anställningar blir vi otrygga”

Leif Nyberg, 38 år, från Huddinge, är ett av Byggnads ombud på socialdemokraternas partikongress som äger rum i slutet av oktober i Stockholm.

Arbetsrätten, bostadspolitiken och jämställdhetsfrågorna är de frågor han brinner mest för. En av de allra viktigaste frågorna för honom är anställningsformerna.

Leif är politiskt aktiv i Huddinge och Stockholms län och jobbar även som ombudsman på Byggnads avdelning i Stockholm.

Han menar att trots att hela vårt liv styrs av politiska beslut klagar folk och säger att man inte ska prata politik. Men då vi i vardagen snackar om dagis, sjukvård, bussar och vägar så är det just det vi gör – pratar politik.

Vår vardag är fylld av politik som vi diskuterar.

– Och vi borde prata ännu mer! Även om man inte är överens. Man kan inte tycka lika om allting och det är de olika uppfattningarna som gör att samhället och vi människor utvecklas, tycker Leif. Han nämner exempelvis infrastrukturen – hur man tar sig till och från jobbet och miljön – att spara resurser genom att till exempel bygga energisnålt.

Det finns inte ett bygge som startas utan att en mängd politiska beslut har tagits innan.

Anställningsformerna är en viktig fråga

Anställningsformerna är ett av de viktigaste områdena då det gäller arbetsrätten, tycker Leif, som anser att kommunerna utnyttjar de tillfälliga anställningarna. Leifs svärmor har varit timanställd sedan 2002. Hon måste vara tillgänglig måndag-söndag och arbetsgivaren kan varje morgon ringa in henne och säga att hon har arbete.

– Det är oacceptabelt! Alla ska ha rätt till en tillsvidareanställning. Och när man satt timanställningar i system så blir det ännu värre. Men det kan ju vara ett enkelt sätt att undvika sitt ansvar för kommuner och andra arbetsgivare.

I samhället ska du ha en tillsvidareanställning

– Vårt samhälle är uppbyggt på att man har en tillsvidareanställning. Saknar du det så har du svårt att få lån och annat där det behövs en säkerhet. Med korta anställningar blir vi otrygga, säger Leif.

– Vi blir tysta och vågar inte säga vad vi tycker på vår arbetsplats. Det skapar ett dåligt klimat i samhället. Även provanställningarna är för långa, det borde räcka med tre månader i stället för sex månader, tycker Leif.

Rotavdrag

Rotavdrag borde även gälla för hyresrätter och bostadsrättsföreningar och framförallt för upprustning av offentliga lokaler som skolor, simhallar och så vidare.

– Varför är det okej för en villaägare att få tillbaka pengar när han renoverar sitt badrum men inte för en bostadsrättsförening eller en hyresgästinnehavare, undrar Leif.

Miljardprogram för miljonprogrammet

Vi måste satsa på att renovera miljonprogramsområdena. Det är viktigt ur många aspekter.

Leif liknar det vid ett kinderägg – tre vinster i ett. Det blir bättre för människorna som bor i miljonprogramområdena. De får en tryggare och bättre boendemiljö. Det ger många nya jobb och det är miljösamt. Vi sparar energi genom att renovera miljonområdena där många av husen läcker energi.

Ungas bostadssituation

Leif är orolig för de ungas situation i storstadsområdena. Var ska de bo? Den nuvarande regeringen har halverat antalet byggda bostäder. Hyresrätterna minskar i antal genom ombildningar till bostadsrätter. Vi måste bygga bort bostadsbristen – och vi ska vara tydliga med varför och hur vi socialdemokrater vill göra det.

Den sittande regeringen vill försvaga facket

Vi måste tydligare visa vad skillnaden är mellan en blå och en röd regering. Den sittande regeringen är ingen arbetar-regering. De gör allt för att försvaga fackföreningsrörelsen och öka klyftorna i vårt samhälle. Det samhälle som vi har byggt upp och vårdat och som många runt om i världen studerat med beundran, det dissas regeringen och de försöker urholka det så gott de kan.

– Nej, vi kan inte sitta här och titta på, vi måste ställa oss frågan vilket samhälle vi vill ha. Vi måste tro på att alla är lika mycket värda! Jag ser fram emot partikongressen där vi ska diskutera framtiden och ta kloka beslut som gör att det blir en valseger nästa år! säger Leif Nyberg.

FOTO: KNUT KOIVISTO

”Den sittande regeringen är ingen arbetarregering. De gör allt för att försvaga fackföreningsrörelsen och öka klyftorna i vårt samhälle.”

Socialdemokraternas partikongress

Socialdemokraternas 36:e ordinarie partikongress äger rum på Stockholmsmässan i Älvsjö den 28 oktober–1 november 2009. Då kommer 350

ombud som företräder partiets 26 partidistrikt att besluta om nya politiska riktlinjer. Dessutom ska 1107 motioner behandlas på kongressen.

Bli en i laget!

Byggnads inleder ett treårigt samarbete i höst med Svenska Fotbollförbundet, som varje år arrangerar distrikstävlingar för pojkar under 16 år. För första gången står Byggnads som stolt värd för turneringen.

Samarbetet ligger väl i linje med Byggnads ambition att vara i sammanhang där våra värderingar lyfts fram. Fotboll är ett lagspel och alla på plan är lika viktiga.

Fotbollen har också ett internationellt perspektiv för Byggnads genom vårt arbete med Schysta villkor – rent spel för alla lag, som handlar om att sätta fokus på de byggnadsarbetare som bygger våra stora arenor inför Fotbolls-VM 2010 i Sydafrika och inför EM 2012 i Ukraina.

Svenska Fotbollförbundet arrangerar varje år distrikstävlingar för pojkar under 16 år runt om i landet med en final som spelas vid det årliga elitpojklägret i Halmstad. Dessa tävlingar heter från och med i år Cup Byggnads.

Byggnads har i anslutning till fotbollsmatcherna, som spelas över hela landet, möjlighet att ordna olika spännande kringaktiviteter. På så sätt

”Cup Byggnads ska bli Sveriges roligaste och hetaste fotbollsturnering för killar.”

kan vi komma i kontakt med ungdomar som är nyfikna på facket.

Arbetet med Cup Byggnads kommer att ske lokalt och varje avdelning har en kontaktperson som är lokalt ansvarig för Byggnads räkning. Ansvarig på förbundskontoret är Dennis Henningsson, som också svarar på frågor kring Cup Byggnads.

– Det här är hur kul som helst! Cup Byggnads ska bli Sveriges roligaste och hetaste fotbollsturnering för killar, säger Dennis som själv är ett hängivet Helsingborg fan.

MÖTEN & SÅNT

SVENSKA BYGGNAD SAR BETARE FÖRBUNDET 106 32 STOCKHOLM
 BESÖKSADRESS: LILJEHOLMSV. 28-32, STOCKHOLM TEL: 08-728 48 00

Avd 3, Byggnads Sydost

Rådursvägen 1, Växjö
 Tfn 0470-75 35 30,
 fax 0470-202 19
 sydost@byggnads.se

Karlskamns-, Ronneby- och Karlskronasektionerna:

gemensamt medlemsmöte torsdagen den 5 nov kl. 18.30 på Ronneby Café & Matsal, Prinsgatan 17 i Ronneby.
 Tema: Advanza Pension berättar om hur du kan spara helt utan avgifter i din avtalspension. Förtäring vid lämpligt tillfälle. Välkomna styrelsen.

Alvestasektionen: möte mån den 23 nov kl. 19.00. Alvesta Folkets Hus. Avd. Budget.

Avd 12, Bygg 12:an

Olof Palmes Plats, 413 04
 Göteborg
 Tfn 031-774 33 00,
 031-774 33 77
 bygg12an@byggnads.se

Sektion 1 Centrum: möte onsdagen den 18 nov kl. 17.00 i Ellös-salen, Folkets Hus vid Järntorget i Göteborg.

Sektion 2 Sydost: möte ons den 11 nov kl. 17.00 i Viran, Folkets Hus, Mölndal.

Sektion 3 Nord: möte tis den 10 nov kl. 17.00 i lokalen på Anders Prästgatan 1 i Kungälv.

Byggnads fackklubb i NCC: klubbmöte tors den 19 nov kl. 17.00-19.00 i NCC:s kontor, Hörsalen.

Avd 18, Örebro

Riagatan 51, Örebro
 Tfn 019-603 24 00
 fax 019-603 24 19
 orebro@byggnads.se

Askersundsektionen: sektionsmöte tors den 12 nov kl. 18.30 Hotell Norra Vättern

Degerforssektionen: sektionsmöte tors den 19 nov kl. 19.00 Folkets Hus C-sal

Hallsbergsektionen: sektionsmöte tors den 12 nov kl. 18.00. Bågskytte.

Avd 22, Byggnads Halmstad

Anderbergsringen 104, Halmstad
 Tfn 035-17 41 00
 fax 035-17 41 98
 halmstad@byggnads.se

Falkenbergsektionen och Varbergsektionen: håller gemensamt Budgetmöte tors den 19 nov kl. 18.30 på Björkängs Motell.

Halmstadsektionen och Laholmsektionen: håller gemensamt Budgetmöte tors den 19 nov kl. 18.30 på Fackens Hus, Andersberg.

Hylte/Västbo-sektionen: medlemsmöte med luftgevärsskytte tisdagen den 10 nov kl. 19.00 i Unnaryds skola.

Alla medlemmar hälsas välkomna!

Avd 23, Byggnads Norrbotten

Nyggatan 3, Luleå
 Tfn 0920-940 80
 fax 0920-948 79
 norrbotten@byggnads.se

Bodensektionen: möte tors den 5 nov kl. 18.00, Avd.exp. Drottninggatan 6, Boden. Budget mm.

Luleåsektionen: möte ons den 18 nov kl. 18.00, Restaurang Ripan, Varvsgatan 39, Luleå. Budget mm.

Gällivaresektionen: möte ons den 18 nov kl. 18.30. Avd.exp. Postgatan 1, Gällivare. Budget mm.

Jokkmokksektionen: möte tors den 19 nov kl. 18.00. Folkets Hus, Jokkmokk. Budget mm.

Pajalasektionen: möte tors den 26 nov kl. 18.00. ABF Pajala. Budget mm.

Kalixsektionen: medlemsmöte mån den 23 nov kl. 18.00. Lokal: ABF Kalix. Tema: Budget och bostadsbyggande. Välkommen!

Kirunasektionen: möte torsdagen den 26 nov kl. 18.00. Avdelnings expeditionen Hannugatan 1B, Kiruna. Budget mm.

Avd 26, Byggnads Gästrikland

Södra Kansligatan 26, Gävle
 Tfn 026-65 04 50
 Tfn 026-65 30 35
 gastrikland@byggnads.se

Bergbysektionen: sektionsmöte tis den 10 nov kl. 18.00, Bergby Krog.

Gävlesektionen: sektionsmöte tors den 12 nov kl. 18.30, Folkets Hus Gävle.

Hoforssektionen: sektionsmöte tors den 12 nov kl. 18.30, Folkets Hus Hofors.

Ockelbosektionen: sektionsmöte tis den 10 nov 18.00, Berby Krog.

Sandvikensektionen: sektionsmöte ons den 11 nov kl. 18.00, Folkets Hus Sandviken.

Avd 27, Byggnads Hälsingland

Björnängsvägen 2, Söderhamn
 Tfn 0270-733 50
 fax 0270-733 60
 halsingland@byggnads.se

Söderhamnsektionen: medlemsmöte torsdagen den 19 nov kl. 18.30 i Kulturrens Hus. På dagordningen:

avdelningens försäkringsansvarige informerar om Pensionsvalet, nomineringar till kongressen 2010.

Avd 29, Bygg 29:an Värmland

Posthornsgatan 8, Karlstad
 Tfn 054-87 58 00
 Tfn 054-83 47 42
 bygg29an@byggnads.se

Hagforssektionen: medlemsmöte tors den 12 nov kl. 17.00, LO-lokalen.

Karlstadsektionen: medlemsmöte tors den 19 nov kl. 17.00, Bygg 29:an.

Sunnesektionen: medlemsmöte tors den 19 nov kl. 19.00, Sparbankslokalen.

Kristinehamnsektionen: medlemsmöte tis den 17 nov kl. 17.00, Folkets hus.

Avd 32, Byggnads Piteå-Skellefteå

Olof Palmes gata 2, Piteå
 Tfn 0911-787 30
 fax 0911 787 39
 pitea@byggnads.se

Arjeplogsektionen: möte torsdagen den 19 nov. kl. 17.00, ABF-lokalen.

Älvbysektionen: möte tis den 3 nov. kl. 19.00, FORUM.

Avd 37, Byggnads Umeå

Älgvägen 7, Umeå
 Tfn 090-71 10 30
 fax 090-71 10 31
 umea@byggnads.se

Sektion 10, Umeå: sektionsmöte ons den 4 nov kl. 18.30 på avdelningen, Älgv. 7. Välkomna, Emil Andersson.

Vill du
 annonsera
 om möten eller
 andra
 aktiviteter?
 Mejla: asa.kemkes@byggnads.se

Autogiro

Betalar du medlemsavgift via autogiro måste pengar finnas på ditt konto senast den 26 november.

A-kassan

Ersättning från A-kassan betalas ut den 29 oktober samt den 5, 12 och den 19 november.

SISTA ORDET

OM VI SKA KUNNA KRÄVA VÅR RÄTT MÅSTE VI VARA MÅNGA

KOLLEKTIVAVTALET INNEBÄR ett löfte mellan löntagarna att inte sälja sitt arbete till ett lägre pris än det man kommit överens om. I annat fall får vi lönedumping. Därför är ett starkt Byggnads den bästa garanten för en bra lön.

Glöm inte heller att vara stolt. Yrket som byggnadsarbetare är attraktivt och har hög status. Som byggnadsarbetare är du eftertraktad och respekterad. Du har en lång och gedigen utbildning vilket ger hög kompetens i yrket.

Därför är du värd en bra lön och bra arbetsvillkor. Det är därför som Byggnads är ett löneförbund.

Som ordförande i Byggnads tar jag alla tillfällen jag kan att berätta om Byggnads verksamhet och jag är stolt när jag kan säga att vi är många i vårt förbund som kämpar för medlemmarnas bästa.

VI VET ALLA ATT Byggnads de senaste åren har åkt på några smällar och att många borgerliga och nyliberala debattörer spyr galla över oss. Men det är så det ska vara – Byggnads är inte rädd att ta debatten och striden. Vi är ett fackförbund som sticker ut hakan och berör.

När många andra viker undan är det

“Många tar alla dessa fördelar för givet och tror att de alltid har funnits. Då måste vi påminna om att allt detta har vuxit fram genom ett långt och mödosamt fackligt arbete.”

extra viktigt att påminna om varför fackföreningarna finns och vilket som är vårt uppdrag.

Tänk om inte Byggnads fanns. Då hade vi kunnat ha en situation som råder i många andra länder i världen. Vi hade inte haft kollektivavtal, strejkkassor eller arbetslöshetskassor. Vi skulle inte ha haft regler om arbetstider, löner, pensioner och försäkringar. Säkerheten och arbetsmiljön skulle ha varit usel. Många tar alla dessa fördelar för givet och tror att de alltid har funnits. Då måste vi påminna om att allt detta har vuxit fram genom ett långt och mödosamt fackligt arbete.

DET ÄR HELT AVGÖRANDE att vi är många som är medlemmar i Byggnads. Oavsett hur många bra frågor vi driver eller

vilka avtal som vi försöker förhandla fram så har det ingen betydelse om vi inte är många som står bakom och ställer krav på arbetsgivarna. Det är bara att lyfta blicken och se ut över världen. Där fackföreningsanslutningen är låg är det arbetsgivaren som sätter dagordningen.

JAG KAN LOVA ATT Byggnads alltid kommer att vara ett löneförbund. Däremot beror det på dig om vi ska bli ett starkt förbund. Fler är alltid starkare än en. Att vara medlem i Byggnads är det finaste du kan vara och varje medlem är Byggnads största tillgång. Och du – se till att den du arbetar tillsammans med också är medlem i Byggnads.

HANS TILLY
förbundsordförande

TELEFON 08-728 48 10

MOBIL 070-552 67 40

E-POST hans.tilly@byggnads.se

TILLY TYCKER TILL...

... OM LAVALFÖRSLAGET

Littorins Lavalförslaget duger inte. Tyvärr kvarstår fler problem som kan leda till sämre villkor för utländska arbetare och lönedumping. Dessutom vill de inför minimilöner i byggbranschen. Helt uteslutet.

... OM THOMAS BODSTRÖM

Thomas Bodström har skrivit en bok med titeln “Rymmaren” Själv är han på rymmen från riksdagen.

... OM ARBETSLÖSHETEN

I september fanns 253 000 öppet arbetslösa – 104 000, eller 70 procent, fler än i fjol. Antalet långtidsarbetslösa har fördubblats till 70 000. Siffrorna talar för sig själv. Här är dom som betalar för skattesänkningarna.

Posttidning B

Postens returadress

Byggnadsarbetaren
106 32 Stockholm

Adressändring för medlem i Byggnads

Kontakta förbundets
lokala avdelning

Övriga adressändringar

EDB Kundtjänst
171 79 Solna
Tel: 010-588 48 08
Fax: 010-588 78 40
E-post: prenumeration@edb.com

WORKSAFE

Frihet på jobbet

Du behöver inte slå en volt för att upptäcka exakt hur mycket våra arbetskläder inspirerats av sportens värld. Det krävs inget maraton för att uppskatta passformen i våra arbetsbyxor.

Allt du behöver göra är att arbeta precis som vanligt. Då förstår du. Worksafe arbetskläder kombinerar funktion, komfort och flexibilitet.

Nya Worksafekatalogen ute nu!

Gå in på www.procurator.se och beställ ditt ex redan idag.

Webbutik www.procurator.se
Kundservice 0200 811 000

procurator